PROVIDENCE PASSOVER JOURNAL

Issued in the Interest of the Jewish Workers' Organizations in Palestine

Vol. VII — Providence, R. I.—[illegible] — Price 10 Cents

The Builder [illegible]

Bennett Window Shade Company

Established 1920

Rhode Island's Largest Manufacturers of Custom Made Shades

of Every Kind for Home, Office and Factory

WE SPECIALIZE IN

Scalloped and Washable Window Shades

[illegible]

KEYSTONE STATE OIL COMPANY

FURNACE OILS AND RANGE OILS

FOR EVERY MAKE OF BURNER

[illegible]

COAL COMPANY

ANTHRACITE COKE

[illegible]

פראָווידענסער פסח בלאַט

ארויסגעגעבן פון

פועלי ציון - צעירי ציון

אידיש נאַציאָנאַלער ארבעטער פאַרבאַנד

פרויען פיאָנירן קלוב

אלטער בוימאַן, רעדאַקטאָר

Issued in the interest of the
Jewish Workers' Organizations in Palestine

Providence Passover Journal Committee

Alter Bovman
Chairman

Max Berman
Associate Chairman

Joseph Biller
Treasurer

Philip M. Philips
Financial Secretary

Henry Burt
Advertising Manager

Poale Zion of Providence

H. Burt
M. Beeber
Joseph Biller
H. Chaet
H. Halpern
D. Newman
I. Resnick

Branch 41, Jewish National Workers' Alliance

D. Belilove
Max Berman
Max Halpern
M. Kelman
A. Korman
S. Lightman
P. M. Phillips

Palestine Women Pioneer Club

Mrs. J. Biller
Mrs. H. S. Beck
Mrs. H. Chaet
Mrs A. Einstein
Mrs. H. Halpern
Mrs. K. Phillips
Mrs. I. Resnick
Mrs. L. Smira
Mrs. S. Sherman
Mrs. H. Schleifer
Mrs. O. Zinn

ABCO PRESS, Inc. — — New York City

THE HISTADRUTH HAOVDIM

by MAY BERE

What Is the Histadruth Haovdim

The Histadruth Haovdim, the General Federation of Jewish Labor, unites workers with hand and with brain who live by their own labor, and aims to create in Palestine a Jewish National Home, a Labor Commonwealth with "no domination of man by man or nation by nation." With that end in view the Histadruth regulates the immigration, the organization, the colonization and the education of the worker and seeks a means of cooperation with the Arab working masses. The Jewish worker is thus identified both with the national renaissance of his people and with the struggle of the laboring masses for social freedom and justice. How these principles have been combined in the constructive efforts of the Histadruth can be seen from a brief statement of its activities and of its institutions.

The Histadruth, the Vanguard of the Chaluz Movement

Since in Palestine there is but a nucleus of the masses that must follow, the Histadruth has encouraged and organized in all lands those ready to prepare for pioneer life in Palestine. Upon their arrival, the Pioneers (Chaluzim) are received, directed to suitable work, and helped in every way to adjust themselves to life in the country.

42,706 chaluzim have passed through the hands of the Merkaz Aliya (Department of Immigration) of the Histadruth and have been placed at work by its Merkaz Avodah (Department of Labor), through national and social labor exchanges, and trade unions.

A youth movement, functioning through various associations under different names but with one aim, of preparing their members mentally and physically for life in Palestine, numbers 100,000. 30,000 are at present in the Hechaluz Organization and 3,000 are in training in various centres in Europe and America.

The Histadruth's Function in Colonization

The agricultural workers' settlements built on land owned by the Jewish people (National Fund), and based on self-labor and cooperation embody the social and economic principles of the Histadruth, the bases for a Commonwealth of Labor in Palestine.

About 4,000 working men and women in 24 kvuzoth (communes) 12 moshve ovdim (small holders' settlements) and 10 girls training farms are governed by these principles; 12,000 in private employment in the colonies, are waiting for an opportunity to be colonized collectively. All are members of the Agricultural Workers' Union of the Histadruth.

The Histadruth and Trade Unions

The Histadruth organizes wage-earners in private and public employment in trade unions for the protection of their interests and rights.

Seventy-five per cent of all workers in Palestine are members of the Histadruth, which is affiliated with the Trade Union International. In 1931 they numbered 30,078. Work is distributed through national and local exchanges and allocated according to order of registration.

The Histadruth and Cooperatives

The Histadruth fosters producers' and consumers' cooperatives, not only to provide work opportunities and protect the interests of the workers, but to develop the basis for a just system of production and distribution.

Hamashbir—a consumers' cooperative with branches in all parts of the country.

Tnuvah—a marketing cooperative for the sale of products from agricultural groups based on self labor.

Industrial and transport cooperatives with 850 members, organized in 57 cooperative bodies.

Yachin—cooperative workers' contracting guild for the execution of work in citrus plantations.

Building and construction contracting bodies in various cities, constitute an important factor in the building trade of the country.

The Histadruth and Its Economic Institutions

The Histadruth has established various economic institutions to promote cooperative enterprises, to extend credit for individual projects, to provide insurance, and to assist suburban colonization.

Workers' Bank—with a capital of £90,000 is regarded as one of the safest banking institutions in the country.

Credit Cooperatives (Loan and Savings Societies)—Urban and rural branches with a membership of 8,000. £112,000 distributed in loans in the five years of existence.

Hassneah—workers' insurance with £114,560 in force.

Department of Cooperative Housing—encourages urban colonization and cooperative housing.

The Histadruth and Health Work

The Histadruth provides an efficient health service for the worker and his family through its Sick Fund (Kupat Cholim).

Membership 18,000, including families, serves 35,000 persons. Provides everything for its members in its own institutions. 80 per cent of its annual budget of £50,000 is derived from its own members.

Education—A Living Force in the Workers' Life

The Histadruth has established a network of schools and institutions to embody labor ideals in the education of the worker and his family, and to provide for the cultural needs of young and old.

Day nurseries and kindergartens for children of working mothers; day schools; continuation courses providing for the general and technical needs of working youth; evening classes in Hebrew for newcomers; workers' seminars; lectures on a great variety of subjects; a workers' dramatic studio "Ohel"; a sport organization "Hapoel" with a membership of 3,000, providing all-round physical training for youth; a central library with 44 branches and 36 reading rooms; a daily newspaper "Davar" with a circulation of 8,000, a fortnightly "Bamaaleh," published by Working Youth, has a circulation of 3,000; technical journals and publications on various subjects.

The Working Woman in the Histadruth

Moazath Poaloth (Working Women's Council) is concerned with problems peculiar to the working woman and mother.

Training farms, preparing the woman for agriculture. Educational work among urban and rural women workers. Protection of women's interests and rights in all fields.

(continued on Page 3)

Chaim Nachman Bialik at Sixty

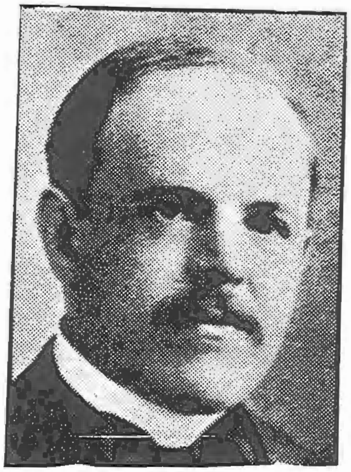

CHAIM NACHMAN BIALIK

CHAIM NACHMAN BIALIK, the Hebrew poet laureate of our time, is unlike any other Hebrew poet of the present era, a symbol of the revival and rejuvenation of the Hebrew language and of Hebrew culture. Bialik is one of the pioneers of modern Hebrew poetry, and he succeeded in raising it to its highest perfection. Bialik is one of those who have laid the foundation upon which modern Hebrew culture is flourishing, and he is fortunate enough to live and witness its constant growth.

Chaim Nachman Bialik was born January 9, 1873, in the little village of Radz, Wolhznia, of a poor family. At the age of seven he lost his father and the family was exposed to misery. The deep psychological shock he suffered from his father's death is still noticeable in the moving poem, "My Father," which Bialik wrote 53 years later.

In his grandfather's house young Bialik received the traditional Jewish education in Bible and Talmud. While very young he became interested in the writing of the Jewish philosophers of the middle ages and in the works of the "Haskalah" writers.

At 16 Bialik became a student in the famous Yeshiva of Woloshin. Here he first became acquainted with the new movement in Hebrew literature and here he first tried to express on paper his own feelings and emotions. In Woloshin he also gathered the material and impressions which several years later resulted in the creation of the poem of the Talmudic Student "Hamathmid." In this poem Bialik describes the dull and pleasureless life of the Talmudic Student who studies day and night, without rest and without relaxation, forgetting his hunger and his sufferings while bent over his books, and whose only goal is to become a "Talmud Chacham" (scholar). Of the Talmud Student's life, Bialik sings:

Not one day, but six years, have passed since first
He turned him to the wall in that dark spot.
No sunshine has he looked on, only cobwebs,
Only the wall, daubed with untempered clay.
Hunger and vigils, leanness and decay
What are they, that his mind should dwell on these?
He surely knows how students lived of old,
He surely knows his day of fame will come.

After two years in Woloshin, Bialik came in 1891 to Odessa, which was at that time the center of the Neo-Hebrew movement and made his literary debut.

Immediately after his first few poems were published, the Hebrew literary world became aware that after many barren years, a new and great Hebrew poet had arisen.

The early years of Bialik's literary career were, though successful from the literary viewpoint, years of poverty and struggle for a livelihood. An improvement in his circumstances was brought about when Professor Chaim Tschernowitz, founder and president of the Yeshivah at Odessa, invited him to join the faculty.

In Odessa, Bialik wrote his great poems "The Dead of the Desert," " My Song" and many others.

The dreadful pogroms in Kishinev in 1903 made Bialik write his passionate poem "Al Hashechita" (On the Slaughtering). In this poem the following lines, imbued with the longing for justice, are found:

Cursed be the man who cries, "Vengeance for this!"
Vengeance for this—the blood of little children.
The devil has not framed.
The blood will pierce the abyss,
To the gloomy depths the blood will warm its way,
Devour in Darkness, gnaw upon the earth's
Foundations in decay.

AFTER having gathered detailed information about the disaster of the Jewish community at Kishinev, Bialik wrote his elegy "Be'ir Haharega" (In the city of slaughtering) in which he describes the atrocious cruelties committed.

The Slaughterer slaughtered!

The knife was sharp and glistened, from the wound flowed blood . . . "

It is this poem which made Bialik become *the* national Hebrew poet of our time.

Besides his national poems, Bialik wrote a great number of lyrical poems dealing with the beauty of nature, the seasons, and of course, love.

Another class of poems comprises his "Folk Songs" and "Children's Songs" which made him famous and endeared him to the masses of the Jewish people. It is a phenomenon that Bialik, the master of the epic style, should also master simultaneously the sweet and emotional language of the "Folk Songs." With his "Children's Songs" Bialik inspired the young ones just as he inspired their parents with his more serious poems.

Bialik's career as a poet is accompanied by his activities in the field of the novel, the translation of masterpieces of world literature into Hebrew, and what is more—by Hebrew scholarship.

The best known of his novels is "Arjeh Baal Guf," a description of the life of Russian Jews in a small village.

In cooperation with Rawnitzki, Bialik published the legends found in Rabbinic literature, which he systematically arranged and rewrote in his classic style.

In the field of scholarship, Bialik took upon himself the task of reviving the classic Hebrew poetry of the Spanish period. The numerous volumes of medieval Jewish poetry, carefully edited with commentaries, testify to his scholarly abilities.

After the war Bialik established in Tel Aviv the publishing house "Dwir" which is at present the leading Hebrew publishing house. Bialik issued a great many Hebrew books, thus making a great contribution to the revival of Hebrew.

BIALIK who has lived for many years in Eretz Israel, is the idol of the Chalutzim, who see in him not only *their* poet, but also their friend and teacher. Every Sabbath he holds an "Oneg Shabbat" attended by hundreds of people, among them Chalutzim from distant colonies.

For Bialik's sixtieth birthday a great many festivities will take place throughout the year in Palestine and in the Galuth, as an expression of appreciation of the Jewish people to its great poet.

Jewry throughout the world unites in the wish and hope that Hebrew literature will yet enjoy many a spiritual fruit of our poet laureate—Chaim Nachman Bialik.

T. W. R.

* "Bialik's poems from the Hebrew," edited by L. V. Snowman, London, 1924

The Pioneer Women's Organization

∴ OUR AIMS ∴

The modern woman is taking her place in the front ranks of social life.

Woman is playing a considerable role in the development of modern industry and production and strives side by side with man for the betterment of living and working conditions of toiling humanity and for a better social order.

The Jewess, no less than the Jew, is now active in the various phases of our life, and the Jewish girl and mother aids powerfully in the upbuilding of Palestine in her own peculiar way,—constructive, educational, and stimulating way. The woman pioneer in Palestine, the Halutzah, is right in the thick of the work of the rising Jewish commonwealth in Palestine.

To take our rightful place in Jewish and labor life and especially to help the women pioneers in Palestine, are the two main objects of our organization, The Pioneer Women's Organization of America and Canada.

The Pioneer Women's Organization now numbers several thousand loyal and devoted members, divided into sixty clubs, in various parts of the United States and Canada.

The Pioneer Women's Organization is not just one more organization of women, doing what others do, or could do, equally as well. It is an organization of women with the distinct task of furthering the economic emancipation and the national rehabilitation of the Jewish masses on the foundations of free labor and social justice.

The first ten dollar luncheon of the Providence Women's Pioneer Club will be held on Wednesday Evening, April 26th, 1933, at Zinn's Banquet Hall. Mrs. Henry Burt is chairman of the Luncheon Committee and is assisted by Mrs. Albert Sokolow, Secretary. Mrs. Louis Smira, Treasurer and the following committee:

Mrs. M. Beeber
Mrs. H. S. Beck
Mrs. A. Boyman
Mrs. J. Biller
Mrs. H. Chaet
Mrs. A. Einstein
Mrs. S. H. Ernstoff
Mrs. H. Halpern
Mrs. C. Handler
Mrs. A. Kolman
Mrs. H. Lazarus
Mrs. S. Lozow
Mrs. K. Phillips
Mrs. J. Pritcher
Mrs. I. Resnick
Mrs P. Saslon
Mrs. H. Schleiffer
Mrs. S. Schprecher
Mrs. S. Sherman

The officers of the Providence Club of the Women's Pioneer Organization are as follows:

MRS. MORRIS BEEBER, *Honorary President*

MRS. ALTER BOYMAN

MRS. LOUIS SMIRA
Honorary Vice-President

MRS. HARRY S. BECK, *President*

MRS. HARRY SCHLEIFER, *Vice-President*

MRS. PETER SASLAW, *Second Vice-President*

MRS. L. SHERMAN, *Third Vice-President*

MRS. A. KORMAN, *Recording Secretary*

MRS. M. BEEBER, *Financial Secretary*

MRS. H. HALPERN, *Corresponding Secretary*

MRS. K. PHILLIPS, *Chairman Culture Committee*

MRS. M. BEEBER, *Treasurer*

(continued from Page 1)

The Histadruth and Labor Legislation

The Histadruth directs labor's fight for citizenship rights in village, community and government councils, presses for the right of labor immigration, labor legislation and governmental protection of the rights of labor.

Through its influence Palestine now has legislation for employers' liabilities for industrial accidents, for safeguarding the health of women and children, for legal recognition of the unions, and for the right of collective bargaining.

The Histadruth and the Arab Worker

The Histadruth organizes Arab wage-earners and peasant masses, lends them assistance in the protection of their economic interests and strives to find a means of peaceful and social cooperation between Arab and Jewish working masses.

Almost 1,000 Arab workers, members of the railway, postal and telegraph union, cement, harbor and other workers are affiliated with the Histadruth. In addition, a group, not directly members of the Histadruth participate in some of its activities—the Sick Fund, the Credit Union, and the Sports Organization.

To

MR. and MRS. HENRY BURT

Our deepest sympathy has gone out to you during your recent anxious days. We now rejoice with you that your son, Leon, is rapidly recovering and hope that your family will soon be happily reunited.

POALE ZION ORGANIZATION
M. Beeber, President

JEWISH NATIONAL WORKERS ALLIANCE
A. Boyman, President

THE PIONEER WOMEN ORGANIZATION
Mrs. H. S. Beck, President

Compliments of

BRALEY'S CREAMERY, Inc.

BETTER DAIRY PRODUCTS

We are prepared to deliver
Kosher Milk and Cream
FOR PASSOVER

כשר לפסח

Telephone ANgell 1955

GEO. T. CHAMBERS

97 ATLANTIC AVENUE

Telephone BRoad 6861-M

Announces To His Trade
That He Is Ready To Deliver
KOSHER MILK FOR PASSOVER

Produced Under Supervision
of a
Providence Rabbi

BRoad 9300 BRoad 9301

CITY COAL CO., Inc.

"Good Coal Makes
Warm Friends"

A. S. GALKIN, President

JACK LEVITT, Treasurer

Compliments of

J. ERNSTOF

REAL ESTATE —— MORTGAGES

INSURANCE OF ALL KINDS

94 Dorrance Street Providence, R. I.

Personal Attention Gladly Given

ABORN GARAGE

222 ABORN STREET

PL 8738

DAVID BELILOVE, Proprietor

STORAGE — WASHING
GREASING — GASOLINE — OIL

Your Breaks Adjusted on Weaver Break Machine

Also Relining at Very Low Prices

Compliments of

M. WINER COMPANY

Chain Creamery Stores

A. GOLDBERG

UNITED STATES BOTTLING COMPANY

Makers and Distributors

of the famous

HY-PEAK AND RED-FOX

BEVERAGES

142 LIVINGSTON STREET

DExter 4024

PROVIDENCE ICE CREAM COMPANY

Velvette

HI-TEST ICE CREAM

Also Manufacturers of

Rich Ice Cream Sherbets — Sultana Rolls

Ice Cream Cakes

Fancy Molds for All Occasions

For Information Call GAspee 0379

159 SUTTON STREET

WHITING MILK COMPANIES

Telephone GAspee 5363

כשר לפסח

We Are Prepared to Deliver

KOSHER MILK FOR PASSOVER

We Specialize in

GRADE A AND GRADE B MILK

Also Cream and Kosher Sweet Butter

KIMBALL & COLWELL CO.

459 WASHINGTON STREET

PROVIDENCE, R. I.

HAMS . . . Four Favorite Kinds

SAUSAGE . . . Several Brands

BACON . . Hurrah for Breakfast

All Other Pork and Bologna Products

Ask for K & C Products by Name—They're Quality

Our trucks are in your territory every day

H. P. HOOD & SONS
MILK
ESTABLISHED 1846

The Sign of Safety

HOOD'S KOSHER MILK

FOR PASSOVER

carries the

HOOD'S MILK SEAL

with the certificate of

RABBI H. D. BACHRACH

of Providence

H. P. HOOD & SONS

Dairy Experts

הודס מילך איז כשר לפסח

זייט זיכער אז אייער באטעל מילך האָט דעם כשר'ן

זיגעל מיט דעם הכשר פון

הרב ר' חיים דוד בכרך

H. P. HOOD & SONS

דעירי עקספערטס

LAND O' LAKES
SWEET BUTTER

תרצ"ג תרצ"ג

לענד א' לייקס קרימערים

זאת החמאה כשרה לחג הפסח ונעשה תחת השגחתי
שלמה יצחק לעווין, רב דפ"ק, מיננעאפאָלים, מינג.
וחבר לאגודת הרבנים דארצות הברית וקענעדא.

LAND O'LAKES
Sweet Cream
BUTTER

KOSHER BUTTER FOR PASSOVER

This butter is STRICTLY KOSHER for Passover use. It has been produced under the direct supervision and direction of Rabbi S. I. Levin of the United Orthodox Congregation of Minneapolis, member of the Union of Orthodox Rabbis of the United States and Canada.

Rabbi S. I. Levin

You may purchase
LAND O' LAKES BUTTER
FOR YOUR HOLIDAYS
from
NEW VERMONT CREAMERY
1 MARLBORO AVENUE
Dexter 6015
Dealers in Choice Quality
of Cream Cheese, Cottage Cheese, Farmer Cheese
and Selected Sweet Cream

YOUR GUARANTEE, WHEN YOU DEMAND
NOTHING BUT

"LAKESIDE" CARTON
EGGS
THAT YOU GET WHAT YOU BUY

Selected and Packed by
COOPER & SISSON, Inc.
Under the Supervision of
R. I. State Dept. of Agriculture

BEAVER MEADOW ROLL BUTTER
Always the BEST

HY DIWINSKY

Delicatessen - Caterer

Passover Orders Filled in Advance

789 Hope Street Providence, R. I.

STANDARD PAPER COMPANY, Inc.

Wholesale Dealers in Paper, Paper Bags, Twine
and General Merchandise
CASH AND CARRY

4-6 RANDALL STREET — Dexter 7185

UNITED PRODUCE CO.

FRUIT AND VEGETABLES

12-14 Produce Building — Providence, R. I.

Compliments of

KORB BAKING COMPANY

CAKES FOR WEDDINGS
AND ALL OTHER OCCASIONS

Compliments of

NATHAN DAVIS

BUTTER — CHEESE — SMOKED FISH
339 North Main Street

JULIUS ROSENBERG

WHOLESALE BANANAS
42½ PRODUCE BUILDING

Compliments of

JOSEPH ENGLE

Don't Forget the Place

Adler's Hardware & Paint Company

LOWEST PRICE——HIGHEST QUALITY

198 Prairie Avenue — Telephone DExter 8135

Manning 2385 — Manning 5178

We Serve Fro-Joy Ice Cream

REUTER SPA

We Serve Light Lunches — Soda and Candies
Also Jewish Papers and Tickets for Jewish Shows

244 Prairie Avenue — Providence, R. I.

Compliments of

JOSEPH B. WEBBER, M.D.

Compliments of

DR. I. MANDELL

572 Smith Street

Compliments of

DR. B. FEINBERG

Compliments of

DR. LOUIS I. KRAMER

Compliments of

DR. BENJAMIN ROUSLIN

SURGEON DENTIST

427 Caesar Misch Building — Providence, R. I.

Compliments of

MR. AND MRS.

MORRIS FOWLER

M. KRASNOFF

Butter

Cream and Cream Cheese

כשר לפסח

ECLIPSE FOOD PRODUCTS CORP.

PROVIDENCE, R. I.

Manufacturers and
Distributors

Flavoring Extracts, Tasti-Mallow,
Cane and Maple Syrup

M. SHORE & CO.

Fruit and Produce

52 PRODUCE BUILDING

Drink and Enjoy . . .

SHILOH CLUB BEVERAGES

The Taste Tells The Tale

Its Superior Quality Will Appeal to You

SHILOH BOTTLING CO., Inc.

Providence, Rhode Island

Makers of

La Salle Ginger Ale

Compliments of

WASHINGTON LAUNDRY

Compliments of

CAPITOL
WHOLESALE GROCERY CO.

Home Circle Stores

PROVIDENCE, R. I.

THE MAYFAIR

(formerly Alconia Inn)

ON THE
LOUISQUISSET PIKE

No. Smithfield, R. I.

9 Miles from Providence   3 Miles from Woonsocket

Tel. Woonsocket 214 or 4843

Special arrangements for Weddings, Banquets
and Receptions

—for large or small parties—

Dancing, Entertainment

COME AND BRING YOUR FRIENDS

No Cover Charge   Accommodation for 400

Compliments of

A Friend — W. B.

SAMUEL WEXLER
Automobile Painting
441 HUNTINGTON AVE. PROVIDENCE, R. I.
Telephone WEst 2301

Compliments of

LOUIS DIVINSKY
Wholesale Delicatessen
GLENHAM STREET

Compliments of

J. KOTLER

Compliments of

JOSEPH KESSLER
Dairy and Delicatessen Products
323 NORTH MAIN STREET
DExter 1482

NORTH END
כשר
DELICATESSEN
A. ABRAMS & SONS, Props.
21 DOUGLASS AVENUE
Complete Line of Meat Products
DE 7543

FELDMAN'S
SANITARY
KOSHER
כשר
MEAT MARKET
BEST BOSTON MEATS
VEAL — LAMB — POULTRY
At Lowest Prices
1025 BROAD STREET No. 7964

Fall River Providence New Bedford
GORALNIK HAT COMPANY
Manufacturers of
HATS AND CAPS
Also Hats Cleaned & Blocked Factory Method
38 Richmond Street Providence, R. I.

COMSTOCK FARM
GRADE A RAW MILK
Established 1850
Tel. Perry 0539-R

Compliments of

EASTERN WHOLESALE GROCERY COMPANY
SOUTH MAIN STREET

Compliments of

B. ROSOFF & SONS
Russian Home Made Horse Radish

Compliments of

R. I. SHELL FISH CO.

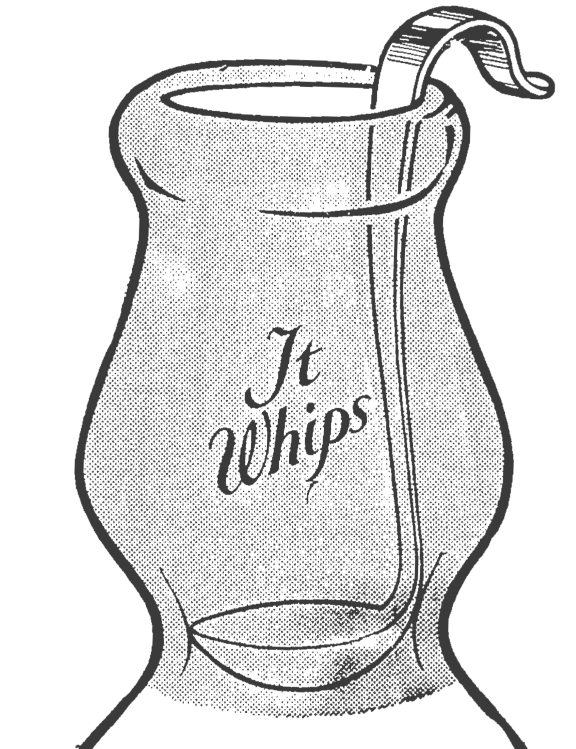

W. C. Viall Inc.
912 Broadway, E. P.

ORDER
Kosher Milk for Passover in
CREAM TOP BOTTLE

under supervision of
Rabbi David H. Bachrach

Summer Service on East and West Shores
Telephone E. P. 1255

וו. ס. ווייאל, אינק.
912 בראָדוויי ע. פּ.

אָרדערט כּשר׳ע מילך אויף פּסח אין
קרים טאָפּ באָטעלס

אונטער דער השגחה פון
הרב דוד ה. בכרך

זומער סוירוויס אויף איסט און וועסט שאָרס
טעלעפאָן ע. פּ. 1255

J. FINEMAN, Inc.
406 NORTH MAIN STREET

For Over a Quarter of a Century Serving
the Jewish People of Providence

FRESH MEATS AND POULTRY

DAILY DELIVERY
TO ALL PARTS OF CITY

GAS SUNOCO OILS

SPEEDWAY
GARAGE, Inc.
Abe Goldstein, Mgr.

24 HOUR SERVICE

STORAGE
WASHING
LUBRICATING

REPAIRING
GASOLINE
OILS

19 ORMSBEE AVENUE — 24 CHARLES STREET

ווען מע טראַכט, דערטראַכט מען זיך.

האָט איר זיך ווען עס איז פאַרטראַכט, מיין ליעבע באַלעבאָסטע, אַז דער וואוילזיין פון דער גאַנצער מענשהייט היינגט אָפּ אָן אייך? איר זייט די יעניגע וואָס קענט אונז דערציהען פאַר געזונטע און שטאַרקע מענטשען. איר פרעגט, מיט וואָס? פראָסט און פּשוט, עס געווענט זיך מיט וואָס פאַר אַ שפּייז איר ערנערט אונז.

צוםביישפּיל — מאַכט איר ברויט, קיכלעך, אָדער קייק פון קינג אַרטור מעהל, וואָס איז נאַטירליך ווייס (קיינמאָל ניט געפאַרבט), איז די געבעקס גוטע, נאַרהאַפטע — געשמאַק צום עסען, און געזונד פאַר׳ן קערפּער. און ווער שמועסט נאָך אַביסעל קינג אַרטור קאַווע צו טרינקען מיט די געבעקס, איז באמת אַ פאַרגעניגען, אפילו אין דער וואָכען מוז מען זיך פיהלען יום־טוב׳דיג.

King Arthur Flour

JOHN ALDEN BRAND

"It Speaks for Itself"

FIRST QUALITY CANNED FRUITS
AND VEGETABLES

Let Your Next Canned Food Order be John Alden

DISTRIBUTORS

STANDARD GROCERY COMPANY

A. B. MUNROE

Wishes to Announce
That They Will Have

KOSHER MILK FOR PASSOVER

With the Hechsher of
RABBI DAVID H. BACHRACH

A. B. MUNROE
102 SUMMIT STREET

Telephone EAst Providence 2091

א׳ ב. מאנראָ

מאַכט באַקאַנט צו אַלע פּראָווידענסער אידען

אַז אונזער מילך איז

כשר לפּסח

און טראָגט דעם הכשר פון

הרב ר׳ חיים דוד בכרך

DU-FELD SPA

Telephone PLantation 8713

Tempting light lunches that will tickle the Palate. Only carefully selected foods are served here

We cater to all kinds of special affairs and we also serve Tro-Joy Ice Cream

Cigars, Cigarettes, Candy and Soda

22 RICHMOND STREET

Lowe's Theatre Bldg.

MORRISON & SCHIFF INC.

כשר

MANUFACTURERS OF

STRICTLY KOSHER MEAT PRODUCTS

64-66 FULTON STREET

BOSTON, MASS.

אין דער טיפקייט פון דער נאַכט

אין דער טיפקייט פון דער נאַכט ליגן באַרג און טאָל פאַרטראַכט,
חלומען חלומות, חלומען חלומות.
שיקט דער באַרג צום טאָל אַ בליק, ענטפערט טאָל באַלד אַפּ צוריק,
זעלבינגע רעיונות, חלומען חלומות . . .
טאָל און באַרג, און באַרג און טאָל, בליען בלומען אַז אַ צאָל
כישוף כישוף אומעטום, כישוף כישוף אומעטום.
ווידערט אַפּ דער באַרג אַ קול, ענטפערט ווידער אַפּ דער טאָל,
באַלד ווערט ווידער שטיל אַרום, באַלד ווערט ווידער שטיל אַרום.
אין דער טיפקייט . . .

זאָל זיין . . .

זאָל זיין, אַז איך בוי אין דער לופט מיינע שלעסער,
זאָל זיין, אַז מיין גאָט איז אין ערגעץ ניטאָ.
אין טרוים איז מיר העלער, אין טרוים איז בעסער
אין חלום איז דער הימל בלויער ווי בלוי.

2 מאָל

זאָל זיין, אַז איך וועל מיין ציל ניט דערלאַנגען,
זאָל זיין, אַז מיין וועג האָט נאָרניט קיין ברעג,
אַז מיר גייט ניט אין דעם איך זאָל האָבן דערגאַנגען
מיך גייט נאָר אין גאַנג, אויף אַ זוניגן וועג.

2 מאָל

אַ געזאַנגעלע

קאָנט איר יאָ, צו קאָנט איר ניט, זינגט מיט מיר דאָס לידעלע מיט
קאָנט איר יאָ, צו קאָנט איר ניט, זינגט מיט מיר דאָס לידעלע מיט
טראַילאַ־טראַלאַ לאַ טראַילאַ. לאַ לאַ
מיט אַ גראַם, צו אָן אַ גראַם, זינגט גאָר, זינגט נאָר מיט טעם.
מיט אַ גראַם, צו אָן אַ גראַם, זינגט נאָר, זינגט נאָר מיט טעם.
טראַילאַ, טראַילאַ לאַ טראַילאַלאַ.
קלייבט אייך אויס נאָר וואָס איר ווילט, אַבי קינדער זייט ניט ווילד
קלייבט אייך אויס נאָר וואָס איר ווילט, אַבי קינדער זייט ניט ווילד
טראַילאַ, טראַליא . . .
מיט אַ גראַם, צו אָן אַ גראַם, זינגען מוז מען מיט אַ טעם.
מיט אַ גראַם, צו אָן אַ גראַם, זינגען מוז מען מיט אַ טעם.
טראַילאַ, טראַליא . . .
טראַילאַלאַ און טראַיילאַליי, גראַמט זיך דאָך ניט סיי ווי סיי
טראַילאַלאַ און טראַיילאַליי, גראַמט זיך דאָך ניט סיי ווי סיי
טראַילאַ . . .
פרעגט זשע קינדער ניט קיין שאלה, זינגט זשע קינדער פריילאַך אַלע
פרעגט זשע קינדער ניט קיין שאלה, זינגט זשע קינדער פריילאַך אַלע
טראַילאַ, טראַילאַלאַ, טראַילאַ טראַילאַ.

בעולם הזה

בעולם הזה יגון ואנחה,
בעולם הזה יגון ואנחה,
בעולם הבא שבת ומנוחה,
חבלי משיח, חבלי משיח,
חבלי משיח, הנה זה בא.

די גרונט פרינציפּן פון דער אידישער סאָציאַליסטי־שער פאַרטיי פועלי ציון - צעירי ציון

1. די אידישע „סאָציאַליסטישע אַרבעטער פאַרטיי פועלי ציון - צעירי ציון", אַלס אַ טייל פון דעם אינטערנאַציאָנאַלן פּראָלעטאַריאַט, שטרעבט אין איינעם מיט אים צו דער אָפּשאַפונג פון דער קאַפּי־טאַליסטישער ווירטשאַפט־אָרדענונג און צו דער איינפירונג פון דער סאָציאַליסטישער געזעלשאַפט.
2. די אידישע סאָציאַליסטישע אַרבעטער פאַרטיי פועלי ציון - צעירי ציון שטרעבט, אינאיינעם מיט דעם גאַנצן אידישן פאָלק, צו קאָנ־צענטרירן דאָס אידישע פאָלק אין ארץ־ישראל און צו באַשאַפן דאָרט אַ אידישע אויטאָנאָמע געזעלשאַפט.
3. די פאַרטיי נעמט אויף די נאַציאָנאַלע אַרבעט אין גלות, כדי אויפ־צוהויבן די עקאָנאָמישע, נאַציאָנאַלע, קולטורעלע און פּאָליטישע לאַגע פון דעם אידישן פאָלק אין די גלות־לענדער.
4. די פאַרטיי איז אַ טייל פונ'ם אַלוועלטלאַכן אידיש־סאָציאַליסטישן אַרבעטער־פאַרבאַנד פועלי ציון - צעירי ציון.

שליסט זיך אָן אַלס מיטגליד אין דער פועלי ציון־צעירי ציון פאַרטיי!

פאַר מעהר איינצלהייטן זיך צו ווענדן צום סעקרעטאַר פון די היגע פועלי ציון - צעירי ציון, אַרטור קאַרמיין, 13 באַלקאָם סטריט, פּראָווידענס.

A New England Roast to Suit New England's Taste . . . . . .

AUTOCRAT COFFEE

Thrift-T Service is DOUBLE THRIFTY Now

Men's Shirts Are Returned Finished— Ready to Wear

BLANKETS — LACE CURTAINS

PILLOWS — WASHABLE RUGS

Send them in NOW and get an early start on your spring cleaning

You Have Only a Few Pieces of Wearing Apparel and Handkerchiefs to Iron

AMERICAN HAND LAUNDRY

DExter 0407

אַ בריוו צו אַ פריינד

ליבער פריינט:

איך ווייס אז דו האסט איבערגעטראכט: צו וועסטו היינטיגס יאר האבן א מעגלאכקייט צו לייענען מיינס א בריוול. דעם אמת זאגנדיג, האב איך זיך אויך ניט, כמעט נעריכט, אז איך וועל האבן די געלעגנהייט דיר צו שרייבן דעם פסח. דו ווייסט דאך, אז ביי די „פאבלישערס" איז דער עיקר די „פרנסה", און פון דעם „פסח־בלאט" היינטיגס יאר צו ציען „פרנסה" איז גרויסע צרות. פונקט ווי אלע פרנסות. און ווי זאגט זיך עפעס: אם „אין קמח — אין תורה". אבער טראדיציע האט גובר געווען דאס מאל, און דאס גיט מיר א געלעגנהייט דיר צו שרייבן.

דאס ערשטע וועל איך אנהייבן מיט דעם „רזשואיש־קאמיוניטי־סענטער". ווילסט וויסן צי ער האט געביטן זיין אסימילאטארישע פאליסי? ניין, טאקע ניין. אידיש איז נאך אלץ טריפה. לעקטשורס אויף אידישע טעמאס — אודאי און אודאי ניט. מע קען אויף זיי זאגן, אז זיי זענען „פור אימיטייטארס" פון טעמפל עמנואל „מענס קלאב", ווילסט וויסן ווי אזוי עס פראגרעסירט זייער „רעלידזשאוס סאנדריי סקול". נאך א מין פראגרעסירן. אפילו א צייטונג גיבן זיי ציימנווייז ארויס. דער „שופר" רופט זיך די צייטונג. בלאזט זי . . . ווי האט געזאגט ר' לוי בארדיטשעווער: רבונו של עולם, אז עס געפעלט דיר ניט מיין בלאזן, זאל „איוואן" בלאזן. בלאזט טאקע ניט דער בארדיטשעווער . . . אז דו לייענסט אבער דאס וויכטיגסטע ארטיקל, געשריבן בהשגחת הלערער, דערלייענסטו זיך, אז אין יעדער פוילישער שטאדט און שטעטל איז דא חדר'ס וואו די קינדער לערנען, און אויך ישיבות. אין יעדער ישיבה לערנט א בחור מיט צוויי „בחור'ס". און דער פרעזידענט פון דער ישיבה ווערט אויסגעהאלטן פון קהל. (נו, וואס זאגסטו צו אזא לערנען, אז פון בחורים ווערן „בחור'ס" און פון חדרים — „חדר'ס", און פון א ראש הישיבה ווערט א פרעזידענט). נו, דענקסטו ניט אז זיי פראגרעסירן?

פרעגסט צו האט מען געפייערט, אדער לפחות גערעדט וועגן ביאליק'ס יובילייאום אין סענטער? גלויב מיר, איך פארשטיי דיך ניט. וואס דענקסטו זענען יענע אידן „גרינהארנס"? וואס איז עפעס „ביאליק" ביי זיי א יחסן? קיין דעפארטמענט סטאר האט ער ניט. מיט קיין ריעל־עסטייט האנדלט ער ניט, קיין לאיער אויך ניט, אפילו קיין אלדערמאן איז ער ניט, וואס זשע האבן זיי מיט אים צו טאן? טענה'סט: סטייטש, ביאליק איז דער גרעסטער אידישער פאעט, פון ר' יהודה הלוי'ס צייטן אן האבן אידן אזא גרויסן פאעט ניט געהאט, און מיט רעכט רופט מען אים „דער אידישער נאציאנאלער פאעט". אזוי טענה'סטו. ניין, מיין פריינד, האסט פארגעסן, אז ער קען קיין ענגליש ניט, און אז ער קען יא, רעדט ער געוויס מיט א „פארעין עקסענט". דענקסטו ניט, אז דאס זאל זיין גענוג אים אוועק צו שטעלן מחוץ לסענטער?

ווילסט וויסן צי מען האט עפעס געהערט וועגן שפינאזא'ן ביי זיי? ווידער דאס זעלבע. האסט, ווייזט אויס, פארגעסן, אז שפינאזא איז ניט געווען קיין „רעלידזשאוס דזשו". נו, ווי זשע קענען זיי דערלאזן אז מען זאל רעדן וועגן אזא אידן חלילה ביי זיי.

האסט געהערט אז מיר האבן א נייעם רעפארם־ראביי, ווילסטו וויסן מה טובו? נעם איך מיט דיר אוים אפריער, אז זאלסט גלויבן וואס איך שרייב דיר, ווייל עס איז כמעט אומגלויבלאך, א נס מן השמים. א יונגער ראביי, ניט קיין „שונא־ציון", און שעמט זיך ניט צו זאגן, אז ער קען אידיש (טאקע ממש אידיש, ניט זשארגאן). ס'איז א סברה, אז ער האט שוין טאקע גערעדט אידיש עפעגטלאך. ער רעדט ציימנווייז אין טעמפל פון אידישע גדולים. (דאס יא. אביסל שרעק איז אים נאך פארבליבן. ער האט נאך מורא פאר דעם „מה יאמרו הגויים". פארט א תלמיד פון סינסינעטי). אבער איך גלויב, מיט דער צייט וועט ער פארלירן דאס „שרעקעניש". א שיינער רעדנער איז ער. דער עיקר, ער ווייסט וואס ער רעדט. וואס אונזערע דייטשן זאגן? די אינטעליגענטע זיינען צופרידן, און די קאלווארי דאטשן מוזן נעבעך שווייגן. א ברירה האבן זיי! דער רבונו־של־עולם זאל אים נאר געבן אריכת־ימים דא, וועט שוין זיין אל־ראיט, און ער קען נאך אפשר דאס „שרעקעניש" אויך פארלירן.

זעסטו, איין טעמפל האט ביי אונז געמאכט א „היט" היינטיגן ווינטער, טאקע ממש איבערגעשטייגט דעם רעפארם טעמפל. דו ווייסט ראך געוויס, אז די ערשטע איינצולאדן גוי'שע גלחים ארויסצוהעלפן אין דעם פראגרעס פון „רזשודאאיזם" זענען געווען די רעפארם ראביים. דערנאך ערשט האבן זיך צו דעם גענומען די קאנסערוואטיווע רבנים. איז זיך מישב איינער פון אונזערע קאנסערוואטיווע ראביים (אגב אורחא, א אינטערעסאנטער פערזאן) און לאדט איין א בישאפ. זאלסטו ניט פרעגן וואס ס'האט זיך אפגעטאן. עפעס א קלייניקייט א בישאפ! און דערט להבדיל ווי בילי סאנדעי. נו, נו, אזא כבוד פאר אידן, איז מען ממש געלאפן דעם פרייטיג צו נאכט אין טעמפל אריין. עס איז געווען א גרעסערער עולם אפילו ווי אין די ימים־טובים. פאר א גוי האבן דאך אידן תמיד דרך־ארץ, און נאך פאר אזא גוי, אודאי און אודאי. ווי זאגט זיך דאס אלטע אידישע ווערטל: זאל זיין פון א גוי, אבי צום לעבן. אבי „רזשודאאיזם" איז פארשטארקט געווארן. אי נאר אויף איין אוונט — מילא, גם זו לטובה.

דערפאר איז ביי אונזערע ציוניסטן שלום ושלוה אין שטעטל. שא, שטיל, ס'שלאפט זיך געשמאק. און דער אמת וואס האבן זיי צו זארגן. ארץ־ישראל בויט זיך, אידן פארן, רוען זיי זיך אביסל אפ. אז אימיצער פארט קיין ארץ־ישראל גיבן זיי אים א באנקעטל, זינגען אפ די התקוה און לייגן זיך ווייטער שלאפן. און אז ס'פארגלוסט זיך אימיצן ווידער צו פארן צו זען ווי „רזשודאאיזם" בויעט זיך, מוזן זיי נעביך נאך אמאל באנקעטעווען און נאך אמאל זינגען די התקוה.

דערפאר איז שוין גאר לעבעדיג אין אונזער ארטאדאקסיש וועלטל (כאטש ווייי צו אזא לעבן). די קאראבקע האט זיך אויסגעלייריגט, נו איז לעבעדיג. מע רייסט זיך, און ניט אומזיסט, ווייל אז מע רייסט ארונטער פון די ווייטזשעס קען מען דאך ניט שווייגן, שרייט מען — ווערט לעבעדיג. אין די גוטע צייטן האט מען אלע מאל „געריזט" ווייטזשעס. יעצט רייסט מען פון די ווייטזשעס. וואס מען האט אמאל נעגעבן צו די אינסטיטושאנס האט מען כמעט אינגאנצן אראפגעריסן. כאטש היתכן? פארוואס זאלן זיי זיין דאס „כפרה־הינדל"? אבער פרעג ניט קיין קשיות, און אז דו וועסט פרעגן, וועט דיר דען עפעס העלפן. זיי זשע בעסער א פיינער מענטש.

אין אונזער לינקער וועלטל איז, ווי תמיד, א סך רעש, א סך ארבעט, אבער צום באדויערן, די רעזולטאטן וועלכע מע וואלט געקענט דערווארטן. די פועלי־ציון און אידיש נאציאנאלער ארבעטער פארבאנד האבן געהאט א אינטערעסאנטע סעריע לעקטשורס. דער ארבעטער רינג ברענגט מיט דעם סאציאליסטישן פארבאנד — דאס זעלבע. אבער באזוכער — ניט אזוי איי־איי. נאך מער, ווי ס'ווייזט אויס, לערנען אפילו די וואס קומען שוין יא צו די רעדנער אויך זייער ווייניג. זיי הערן אויס, קלאפן בראווא, און מיט דעם לאזט זיך אויס. דער לעצטער „עלעקשאן" איז דער גרעסטער באווייז פאר דעם. דער סאציאליסטישער קאמפיין וועלכער איז אנגעפירט געווארן אויף דעם בעסטן וועג מיט די אינטערעסאנטסטע רעדנער, מיט גוט באזוכטע מיטינגען, און צום סוף האט מען אינגאנצן איבערגעציילט 31 הונדערט שטימען, אונזערע קאמוניסטן, וועלכע האבן פאר 6 מאנאטן צייט געקאמפיינעוועט, האבן צוגעזאגט, ווי אמאל די רעפובליקאנער פארטיי להבדיל, א פולן „פייל", זיי האבן פארשפראכן די רעוואלוציע טאקע באלד. ביי יעדן מיטינג האבן זיי פארשפראכן אז די רעוואלוציע שטייט שוין ביי דער טיר, מע דארף נאר זי עפענען, און דער עולם האט אויפגענומען די רעדנער מיט דער גרעסטער באגייסטערונג, און צום סוף, גלויב מיר, בעסער ניט צו דערציילן. דער „כהן־גדול" אליין, פאסטער'ן מיין איך, האט קוים נעקראגן גאנצע 545 שטימען אין גאנצן סטייט.

דענקסטו ניט, אז עפעס איז דער מער מיט אונזערע בראווא־פאטשערס. זיי קלאפן צו אונזערע מיטינגען, און אז זיי גייען אהיים קלאפן זיי ווידער . . . נאר אויף דער צווייטער זייט.

וואס עס הערט זיך אין אונזער ניט־אידישער וועלטל? אויך ניט שטארק פריילאך. עפעס לעצטנס האבן זיי אנגעהויבן איינצולאדן אונזערע ראביים צו „סוירמעגנען" אין זייערע „משוירטשעס" צו פיל. זיי מוזן שוין אויך אנקומען צו „אטרעקשאנס". דאס איז ניט קיין סימן פון שטארקייט, מיין פריינד. ס'ווייזט אוים, אז מ'האט קיין ברירה ניט, וועט מען טאן אלץ אבי זיך צו דאטעווען.

דאס אלץ וועט זיין גענוג פאר דעם היינטיגן מאל. אויף ווידערזען, מיט פריילאכערע הערצער.

ב. אלטער.

אַ מעשה

מיט אַ מוסר השכל

פון שלמה לייטמאַן

איך וויל אייך דערציילן אַ מעשה אַ שענע,
אוי אַ מעשה, אַ מעשה.
איר מעגט זי אויסהערן — ס'איז אַ קורצע, אַ קליינע,
די מעשה, די מעשה.
אַ ציוניסט געוועזן אַלע זיינע יאָרן —
הערט נאָר אַ מעשה —
גע'חלומ'ט האָט ער קיין ארץ־ישראל צו פאָרען,
ס'איז אַן אַלטע מעשה.
אַ פּאָר טאָלער געמאַכט אין די גאָלדענע צייטן,
נישט קיין שלעכטע מעשה.
קיין חשק געהאַט זיי אויסצובייטן —
אַ באַקאַנטע מעשה.
נעדיינקט האָט ער צו וואַרטן אַ פּאָר יאָרן,
ס'קאָן זיך מאַכן אַ מעשה,
אַ פּאָר טאָלער וועט ער אפשר נאָך קאָנען אָפּשפּאָרן —
זייער אַ שווערע מעשה.
פּלוצים איז געקומען אַ צרה, אַ רעפּרעשאָן —
אוי אַ מיאוסע מעשה —
און די פּאָר טאָלער צוביסלעך אויפגעגעסן,
ס'איז אַ ביטערע מעשה.
איצט טוט ער זיין פאַרמעגן אָפּשאַצן —
האָט איר געהערט אַ מעשה ? —
אַ קבצן געבליבן, כאָטש גיי מיט די טאַצן
אָדער טו זיך אָן אַ מעשה.
געוועזן איז דאָס אַ חלום אַ שענער,
אוי די מעשה, די מעשה.
אַ טרייסט האָט ער דאָך: ער איז כאָטש נים איינער,
אויך די אייגענע מעשה.

אַהיים

א ליד פון אונזער פארשטאָרבענעם ליבן חבר
שמואל שערמאַן

דו זאָלסט וויסן, ליב קינד מיינס,
אַז די וועלט איז צו אונז זייער שלעכט,
און וואָס מיר אידן זאָלן נים טאָן
וועלן מיר אייביג בלייבן אומגערעכט.
אפילו אַ גאָט האָבן מיר זיי געגעבן
און מיר קריגן באַצאָלט מיט קלעפּ.
דערפאַר האָב איך זיי פאַרלאָזן
און בין אַהער אַוועק.
דאָ וועלן מיר אַרבעטן
ביז די זון וועט פאַר אונז אויפגיין
און מיר וועלן שאַפן אַ נייע לעבן
מיט אייגענע הענט פאַר אונז אַליין.

די מגילה פון 1933

פון שלמה לייטמאַן

א.

ויהי בימי, אין דער צייט פון אחשורש המלך
וואָס האָט געקיניגט פון הודו ביז כוש,
האָט ער אַ סעודה געמאַכט און געוועזן פריילאַך.
און משקה האָט זיך געגאָסן ביים טיש.
אין דער צייט פון פּרעז. הואָווער, ס'איז נאָר צו לאַכן,
איז משקה געווען פאַרבאָטן אפילו אַ ברכה צו מאַכן.
אַ טרוקענע קאַנטרי האָט ער געוואָלט דער אינזשענער
האָט מען אים מישלח געווען און געוויזן די טיר.

ב.

בלילה ההיא, פון דער ערשטער עלעקשאָן נאָכט
האָט רוזוועלט רוהיג נים געקאָנט שלאָפן,
גע'חלומ'ט האָט ער פון אַ דיקטאַטור מאַכט,
ווען ער וועט אין ווייסן הויז אַריינמופן.
אַזוי ווי מ'האָט אים נאָר איינגעשוואָרן
איז אויף די בענק אַ געלאַף געוואָרן.
אַ יום־טוב האָט ער באַלד געמאַכט די בענק צו באַשיצן
און מיר האָבן געמוזט מיט „סקריפּ" זיך באַנוצן.
מיט ביר וועלן מיר קאָנען באַלד זיך קוויקן
און די פּראָספּעריטי וועט אונז שוין במילא באַגליקן.

ג.

אחר הדברים האלה, נאָך אַלע זיבעצן גליקן
טוט ערשט דייטשלאַנד מיט פאַשיסיזם זיך קוויקן.
הינדענבורג האָט גרוים געמאַכט היטלער דעם כוליגאַן,
און ער האָט באַקומען די מאַכט, דער פיינטער פון ווין.
די אידן, זאָגט ער, זענען שולדיג אין אַלע צרות,
וויל ער מיט זיי שלאָגן די ערשטע כפּרות.
מיר האָבן דאָך אָבער פון אַמאָליגע צייטן
אַן אַלטע קבלה,
אַז צייטן טוען זיך בייטן
און אויך ער וועט קריגן המנ'ס מפּלה.

ד.

ומרדכי זאב זשאַבאָטינסקי פירט ביי אונז די גרענדע.
ער וויל אין ארץ־ישראל אַ פאַשיסטישע געמיינדע.
מיט די רעוויזיאָניסטן טוט ער מאַרשירן
און מיט דער הסתדרות אַ מלחמה פירן.
זיי שרייען אַז זיי טוען אונזער כבוד באַשיצן
און פאַר כלי־זין טוען זיי אַ שופר באַנוצן.

ה.

בעת ההיא, איז ביי די אַראַבער אַ גאַנצע בהלה:
אַ שטיקל ערד האָט פאַרקויפט דער עמיר אַבדולאַ.
ענגלאַנד האָט זיך באַלד אַריינגעמישט, אויף אים אָנגעשריגן,
דער מסחר איז געוואָרן צונישט. אַבדולאַ האָט חרטה געקריגן.
ער וויל מער די ציוניסטן נים פאַרקויפן קיין ערד.
האָט אָבער דער עקזעקוטיוו אַ מתנה געקריגן
אַ גאַנץ נישקשה'דיג פערד.
אויף דעם פערדל וועט זי דאַרפן פאַרוועלטס רייטן,
אויב נים, וועט מען דאָס מוזן פאַר אַן אייזל פאַרבייטן,
פאַר דעם אייזל וואָס מיר וואַרטן שוין פיל יאָרן,
וואָס אויף אים וועט משיח קומען צופאָרן.

אַ שפּאַציר איבער אונזערע אידישע אינסטיטוציעס

פון יעקב שטערן

אַ שלעכטע צייט איז געווען דאָס יאָר פאַר אַלע אידישע אינסטיטושאַנס. דער קריזיס האָט געדריקט, און ניט אַלע האָבן געקענט דערפילן די פאָדערונג פון די מענטשן וואָס זענען אנגעקומען נאָך הילף. אפילו די פראָטוירנאַל אָרגאַניזאַציעס האָבן ניט געקענט דערפילן די פאָדערונגען פון זייערע מיטגלידער. אַ סך האָבן פאַרלוירן צענדליגער מיטגלידער, ווייל זיי האָבן ניט געקענט צאָלן די „דיוס“. פאַר אַ סך מיטגלידער האָט מען געצאָלט, זיי זאָלן ניט געשטראָכן ווערן. און דאָס האָט געהאַט אַ גרויסע ווירקונג אויף די „טרעזשורים“ פון די אָרגאַניזאַציעס, ווייל ס'איז געווען קלענערע הכנסות און גרעסערע הוצאות. אבער מער פון אַלעמען האָבן געליטן די „טשאַריטי“ און פילאַנטראָפּישע אינסטיטוציעס, ווייל זיי האָבן ניט געקענט נאָכקומען די פאָדערונג.

מרים-האָספּיטאַל

דאָס יאָר 1932 האָט דער מרים-האָספּיטאַל פאַרענדיגט מיט אַ דעפיציט פון אַרום צוויי טויזנט דאָלאַר. די „וואָרדס“-זיינען תמיד געווען פול און ס'איז שטענדיג געווען אַ ליסט פון מענטשן וועלכע האָבן געוואַרט אריינגענומען צו ווערן. פרייע פּאַציענטן האָבן פאַרנומען ניט נאָר די וואָרדס, נאָר אויך פיל מאָל „רומס“, פון וועלכע מ'דאַרף האָבן איינקונפט. אַזוי איז די איינקונפט קלענער געוואָרן. די באַזוכער אין די קליניקס זיינען מער ווי פאַרדרייפאַכט געוואָרן. און ווי ס'זעט אויס, וועט דער דעפיציט היינטיגס יאָר זיין נאָך גרעסער. דאָס האָספּיטאַל האָט פאַר זיך היינטיגס יאָר זייער אַ שווער שטיקל אַרבעט, ווייל די צאָל קראַנקע וואָס קענען ניט צאָלן פאַרגרעסערט זיך פון טאָג צו טאָג.

ניט בעסער אָפּ איז דער מושב זקנים. געעפנט זיך אין אַ שלעכטער צייט, קומען אריין אַפּליקיישאַנס פון מענטשן, וועלכע וואָלטן אין אַנדערע צייטן אפילו ניט גע'חלומ'ט צו זוכן אַ היים אין אַ אינסטיטושאַן. די הוצאות האָבן זיך פאַרגרעסערט און ווערן פאַרגרעסערט פון טאָג צו טאָג, ווייל מ'נעמט אַלע מאָנאַט אריין נייע מענטשן. און נאָך אַלעמען, קען מען ניט צופרידנשטעלן אַלע אַפּליקאַנטן. מוזן זיין אומצופרידענע.

דער מושב זקנים

דער מעמבערשיפּ קאַמפּיין איז ניט געווען דער דערפאָלג, וועלכער ער האָט געדאַרפט זיין, איבער דער שלעכטער צייט.

אַ סך ליב פאַרדינען די פרויען, וועלכע האָבן דורכגעפירט דעם „דאָנאַר'ס לאַנטשעאָן“, וועלכער האָט אריינגעבראַכט אַריבער פינף טויזנט דאָלער. אַ שווערע פּראָבלעם האָט פאַר זיך איצט די „האָום“ מיט אריינגעמען מענטשן וועלכע מוזן שטיין אין בעט. דאָס רחמנות איז גדוים. די וועלכע ווערן אוועקגעשיקט אין די סטייט-אינסטיטושאַנס, איז ממש אַ קיצור-ימים און אַ גיהנום ביים לעבן. די וועלכע שטייען אויף דער שפּיצע פון דער האָום, וועלכע האָבן געמאַכט אַ גן-עדן אויף דער וועלט פאַר די, וועלכע זיינען איצט דאָרט, וועלן זיכער געפינען אַ וועג ווי צו ראַטעווען די עלטערע לייט, וועלכע זיינען נאָך צום אומגליק קראַנק אויך.

די לײדיס יוניאָן אייד

מ'קען מיט רעכט זאָגן, אַז אין די 46 יאָר פון זייער עקזיסטענץ האָבן זיי נאָך ניט געהאַט אַזאַ שווערן „דזשאָב“ ווי היינטיגס יאָר. ווידער דאָס זעלבע, ווי ביי אַלע אַנדערע אינסטיטושאַנס: אַ קלענערע הכנסה און גרעסערע הוצאות. מער מענטשן מוזן אנקומען נאָך שטיצע. ס'איז ניט מער ווי יושר'דיג, אַז ווען זיי ווענדן זיך נאָך הילף, זאָל מען זיי העלפן מיט דער פולער האַנט. נאָך אַ מעלה האָבן זיי: זיי העלפן אַרוים ניט נאָר מיט די עטלאָבע דאָלאַר, נאָר טאַקע מיט סימפּאַטיע אויך.

דער הכנסת אורחים

מע קען זאָגן, אַז דער הכנסת אורחים אָף פראָווידענס איז געשאַפן געוואָרן אין דער ריכטיגער צייט, און מיט די ריכטיגע מענטשן, ווייל די אַרבעט וואָס אבינו אברהם האָט געהאַט אַרויסצוקוקן אויף אורחים פאַרשפּאַרן זיי. און אַ נייער קלאַס אורחים קומען יעצט. מענטשן, וועלכע האָבן צוריק מיט צוויי-דריי יאָר זיך גערעכנט פאַר בכבוד'יגע מענטשן, אַרויסגעהאָלפן אַ צווייטן, זיינען איצט געצוואונגען געוואָרן צו נעמען דעם וואַנדער-שטעקן אין האַנט. אַז אַ סענט ביי דער נשמה. איז דאָס ערשטע פּלאַץ פאַר זיי דער הכנסת אורחים. פאַרשטייט זיך, אַז מע מוז זיי פאַרזאָרגן, ווען זיי קומען און קלאַפּן אין דער טיר, אויף אַ מענשלאַכן וועג.

און ווי תמיד האָבן מיר ניט נאָר איין הכנסת אורחים, נאָר טאַקע צוויי. דער צווייטער איז דער סאַוט פראָווידענסער הכנסת אורחים, וועלכער טוט זיין חוב צו די וועלכע קלאַפּן אין זיין טיר אויף אַ שיינעם וועג. און קלאַפּערס זיינען דאָ גענוג. צוויי וויכטיגע אינסטיטוציעס, וועלכע פאַרדינען די שטיצע פון איעדן ספּעציאַל אין דער איצטיגער צייט.

דער גמילת חסד אָף פראָווידענס

כאָטש די איינקונפט פון דעם גמילת חסד האָט זיך אַ סך פאַרקלענערט אין 1932, אבער דאָס הייסט ניט געהאַט קיין ווירקונג אויף דער גוטער אַרבעט וואָס דער גמילת חסד טוט.

די אַלע אַפּליקיישאַנס וועלכע זענען געמאַכט געוואָרן זענען דורכגעגאַנגען, אויב דער לייער און די „אינדאָרסערס“ זענען געווען די מענטשן, וועלכע האָבן צוטרויען. דאָס האָט מען געקענט זען פון דעם רעפּאָרט פון דעם לעצטן יאָר. ס'דאַרף אויך באַגריסט ווערן דער פאַקט, אַז יונגע מענטשן זענען צוגעצויגן געוואָרן צו דער וויכטיגער אַרבעט. די פּראַקטיק פון די עלטערע, מיט די יונגע כחות וועלכע נעמען איצט אַן אַנטייל אין דער אַרבעט, וועט מען אפשר גיכער קענען דורכפירן צו געבן גרעסערע הלוואות.

דער סאַוט פראָווידענסער גמילת חסד

דער לעצטער רעפּאָרט צו דעם יערלאַכן מיטינג ווייזט אָן אַז אחוץ די הוצאות וואָס זיי האָבן געשאַפן, האָבן זיי נאָך אַריבער הונדערט דאָלאַר פּראָפיט. קען מען מיט רעכט זאָגן, אַז די אידן פון סאַוט פראָווידענס טוען ניט זייער פליכט צום גמילת חסד. אמת, טאַקע אַ שלעכטע צייט, אבער ס'איז נאָך פאַרט דאָ מער ווי די קאַרגע צוויי הונדערט אידן וואָס קענען צאָלן, און דאַרפן צאָלן, צו אַ זאַ וויכטיגען אינסטיטושאַן, ווי דער פראָווידענסער גמילת חסד איז. 378 הלוואות איז געמאַכט געוואָרן לעצטן יאָר, מוז מען און מע דאַרף אַרויסהעלפן דעם גמילת חסד. כדי ער זאָל קענען דערפילן די אַפּליקיישאַנס וואָס ווערן געמאַכט אין דער איצטיגער צייט, און אפשר טאַקע קענען אַרויסגעבן גרעסערע הלוואות ווען נויטיג.

דער בית יתומים

ווענינער זאָרג האָט געהאַט היינטיגס יאָר דער בית יתומים. די הוצאות זענען פאַרקלענערט געוואָרן דורך די ביליגערע פרייזן אויף פּראָדוקטן, וועלכע זיינען די הויפּט הוצאה. די קינדער ווערן, ווי תמיד, דערצויגן אונטער דער בעסטער השגחה, סיי פיזיש און סיי גייסטיג.

די לײדיס היברו פרי לאָאַן

ווערליג אונטער די אומשטענדן, טוען די פרויען ווי ווייט מעגלאַך אַלץ, אַז זיי זאָלן זיך פאַרדינען דעם נאָמען וואָס זיי רופן זיך. זיי האָבן אויסגעהאָלפן צענדליגער פאַמיליעס אין צייט פון נויט, און זיינען שוין געוואָרן אַ סאָסייעטי מיט אַלע גלייך. שוין אַ צווייטן לאַנטשעאָן געפּראָוועט, מיט אַלע קלאַפּער-געצייג: ספּיטשעס, מיט אַ „מיוזיקל“ פּראָגראַם, וואָס דאָס איז שוין אַ גאַראַנטיע אויף עקזיסטענץ.

די דזשואיש וועלפער

צרה'דיג, צרה'דיג, איז געווען דאָס יאָר פאַר דער דזשואיש וועלפער. די מענטשן, וועלכע האָבן זיך געווענדט נאָך שטיצע, האָט זיך מער ווי פאַרדאָפּלט. פאַרשטייט זיך, אַז עס מוז זיין אַ גרויסע צאָל אומצופרידענע. דאָס יאָ, אביסעלע מער פריינדלאַכקייט וואָלט ניט געשאַדט, און אפשר טאַקע פאַרשפּאַרט אַ סך קריטיק.

זאָל דאָ דערמאָנט ווערן צו גוטן די „מאָנטעפיאָרע לײדיס בענעוואָלענט אַסס'ן“ און די סאַוט פראָווידענס לײדיס אייד. כאָטש זיי האָבן אָראָפּגענומען פון זיך די פאַראַנטוואָרטלאַכקייט, ווען זיי האָבן זיך פאַראייניגט אונטער דעם נאָמען „דזשואיש וועלפעיר“ און זיי טוען זייער אַרבעט דורך דעם „קאָמיוניטי טשעסט“, אבער אין דער שלעכטער צייט זיצן זיי ניט מיט פאַרלייגטע הענט. זיי טוען אַלץ וואָס זיי קענען צו פאַרגרינגערן די לײדנדע מיט וואָס זיי קענען נאָר.

דער אידיש נאציאנאלער ארבעטער פערבאנד

דער אידיש נאציאנאלער ארבעטער פערבאנד, וועלכער האט איצט געפייערט זיין 20 יאריגן עקזיסטענץ, קען מיט רעכט אנווייזן, אז ער האט אויסגעהאלטן דעם עקזאמען, און האט געדינט אלס מוסטער פאר אנדערע, גרעסערע און עלטערע ארדנס.

אז דער פערבאנד איז געגרינדעט געווארן, פון א גרופע אידעאליסטן מיט א אידעאליסטישן צוועק, קען מען גלייך זען, ווען מען באקענט זיך מיט די הויפט פרינציפן, אויף וועלכן דער פארבאנד איז געגרינדעט געווארן, וועלכע דריקן זיך אויס אין פאלגנדע פונקטן אין דעם פארבאנד'ס קאנסטיטוציע:

„מיר אידישע ארבעטער, אנערקענענדיג די נויטווענדיקייט פון געגנזייטיגער הילף אין פאל פון טויט, נויט און קראנקהייט: באגרייפנדיג אויך דאס אומנארמאלע לעבן פון אידישן פאלק און די סאציאלע אומגערעכטיקייט פון דער היינטיגער געזעלשאפט: געפינען מיר פאר נויטיג צו ארגאניזירן זיך אין א קערפערשאפט וואס האט אלס איר צוועק די פאלגנדע אויפגאבן:

א) געבן לעבנס און קראנקן פארזיכערונג, באזירט אויף וויסנשאפטלאכע אויסרעכענונגען, פאר אירע מיטגלידער.

ב) שטארקן דעם נאציאנאלן און סאציאלן באוואוסטזיין פון די אידישע מאסן דורך דערציאונג און בילדונג, קעמפן געגן אסימילאציע, אנטייל נעמען אין דער ווידער אויפבויאונג פון דעם אידישן פאלק אין אלע וועלט טיילן און העלפן אויפבויען א אידיש נאציאנאלע היים אין ארץ־ישראל אויף סאציאליסטישע יסודות.

ג) אנטייל נעמען אין דער ארבעטער באוועגונג וואס זוכט צו פארבעסערן די לאגע פון ארבעטער קלאס און ברייגנען א נייע און בעסערע סאציאלע ארדענונג אויף דער וועלט.“

אין די פאראגראפן זיינען פעסטגעשטעלט געווארן די גרונד ליניען, די אידייאישע ווי אויך די פראקטישע צילן לטובת די מיטגלידער.

די צאלונגען אין פארבאנר זענען, יעדער נאך זיין עלטער. די צאלונגען פאר אינשורנס־ און קראנקן־בענעפיט ווערן קיינמאל ניט נעהעכערט.

דעם פארבאנד איז רערלויבט צו געבן זיינע מיטגלידער פאליסים, פון 100 דאלאר ביז 5 טויזנט, פאר דעם גאנצן לעבן, און פאר 15—20 יאר „פיימענט לאיף“, ווי אויך 10—15—20 יאר „ענדאומענט“, „דאבל אינדעבניטי“ פארזיכערונג אין פאל פון עקסידענט.

דער פארבאנד גיט אויך זיינע מיטגלידער 6-10-15-20 דאלאר א וואך קראנקן־בענעפיט, 24 וואכן א יאר. אויך האט דער פארבאנד א הילפס־פאנר, צו העלפן מיטגלידער, אין צייט פון נויט און עלטער.

אחוץ די בענעפיטן, האט אויך דער פארבאנד אין די מערסטע שטעט, וואו ער האט ברענטשעס, קאאפעראטיווע אינסטיטוציעס, ווי „זומער־קעמפס“ פאר קינדער און דערוואקסענע, קרעדיט יוניאנס, שפאר־ און לייי־קאסעס, וועלכע זיינען תמיד צום דינסט פון דעם פארבאנד מיטגליר און זיין פאמיליע.

דער פארבאנר פירט אן א גרויסע קולטורעלע טעטיקייט. ער איז געווען דער ערשטער צוזאמען מיט די „פועלי ציון“ צו גרינדן די ערשטע אידישע „פאלק־שול“ אין אמעריקע, וועלכע איז געווען די ערשטע אידישע שול פון דעם טיפ איבער דער גאנצער וועלט.

אײנער פון די הויפט צילן וואס רער פארבאנד האט זיך געשטעלט ביי זיין גרינדונג, איז צו געבן די אקטיווע מיטהילף אויפצובויען ארץ־ישראל אלס א אידישע נאציאנאלע היים, אויף גערעכטע סאציאלע יסורות.

דער פארבאנד איז פארבונדן מיט דעם ארבעטנדן ארץ־ישראל און גיט אים די פולסטע מיטהילף, מאראליש און פינאנציעל.

דער פארבאנר נעמט אן אקטיוון אנטייל אין אלע ארבעטער אקציאנען וועלכע ווערן אנגעפירט אין אמעריקע, ווי ארבעטער סטרייקס, סאציאלע געזעצגעבונג פאר ארבעטער: ער העלפט אין קאמף פאר ארבעטלאזיקייט פארזיכערונג: ער העלפט אין אלע ארבעטער אקטיוויטעטן, אלס א אידישע ארבעטער קערפערשאפט, וואס באטראכט זיך אלס א טייל פון דעד אידישער ארבעטער און סאציאליסטישער באוועגונג אין אמעריקע און אין דער גאנצער וועלט.

אויב איר זענט נאך ניט קיין מיטגליד, און אויב איר זענט איינפארשטאנען מיט די פרינציפן פון דעם פארבאנר, און אויב איר ווילט זיך באקענען גענויער מיט דער ארבעט, קענט איר זיך ווענדן צום סעקרעטאר פון דעם היגן ברענטש, וועלכער וועט אייך געבן אלע אינפארמאציעס וואס איר וועט פאדערן:

א. קארמיין, 13 בעלקאם סטריט

די אידישע בעקער יוניאן

דער קריזיס וועלכן מיר אלע לעבן איצט דורך האט געווירקט ווי צום שטארקסטן אויף דער אידישער בעקער יוניאן. דער אידעאלער סיסטעם פון ברודערלאך זיך צו טיילן מיט דער ארבעט איז תמיד געווען דער הייליגער פרינציפ פון דער אידישער בעקער יוניאן. אבער איצט איז דא אזוי ווייניג ארבעט, אז עס איז שוין כמעט ניטא מיט וואס זיך צו טיילן. דארום מוז מען נאך מער באוואונדערן די פריינדלאכקייט און די איבערגעגעבנהייט פון איינעם צום צווייטן ווען מען טיילט זיך ממש מיט דעם ביסן פון מויל.

צום באדויערן מוז מען זאגן, אז עס איז מקוים געווארן דער פסוק: „מהרסיך ומחריביך ממעיך יצאו“, אז די וועלכע זענען געווען ערשט לעצטן יאר געטרייע יוניאן־לייט, אבי זיי זיינען געווארן „באסעס“. ווילן זיי זיך ניט רעכענען מיט דער לאגע פון דער איצטיגער צייט, און מיט זייערע האנדלונגען פארקלענערן זיי די אזוי אויך קליינע מעגלאכקייטן אז עס זאלן זיין באשעפטיגט וואס מער אידישע בעקער־יוניאן־ארבעטער.

אבער עס ווילט זיך האפן, אז די מיטגלידער פון דער יוניאן וועלן אין דער איצטיגער צייט נאך מער פארשטיין, אז נאר דורך אייניקייט קענען זיי און וועלן עקזיסטירן: נאר דורך דער יוניאן וועלן זיי זיך קענען האלטן ניט צו ווערן אינגאנצן הפקר, אז זיי זאלן דארפן איינער ביים צווייטן ארויסרייסן דאס שטיקל ברויט פון מויל.

איך בין אויך זיכער, אז אין צייט ווען זיי וועלן זיך נויטיגן אין שטיצע, מאראלע אדער פינאנציעלע, וועלן אידישע ראדיקאלן ביי אונז אין שטאט, אפגעזען פון ריכטונג, זיי געבן די פולע שטיצע.

זייט פאראייניגט, אידישע בעקער ארבעטער, ווייל נאר דורך אייניקייט וועט איר קענען אנהאלטן אייער מאכט, אז איר זאלט ניט ווערן עקספלואטירט נאך ערגער.

א ל ט ע ר ב ו י מ א ן.

יציאת מצרים

פון יהודה קויפמאַן

כל ימי חייך —
להביא לימות המשיח.
(הגדה של פסח).

מיר האָבן געשוואוירן איביגע טריישאַפט דעם באַפרייאונגס־אידעאַל. מיר, וואָס זיינען אַלס פאָלק געבוירן געוואָרן אין קנעכטשאַפט, האָבן דערקלערט קריג דער קנעכטשאַפט, האָבן אידענטיפיצירט מענשלאַכע געשיכטע מיט דעם אומאויפהערלאַכן דראַנג נאָך פרייהייט און זעלבשטענדיקייט, האָבן מיר פּראָקלאַמירט גאָט אַלס דעם באַפרייער פון פעלקער, אַלס דעם יסוד פון פרייהייט פאַר אַלץ און אַלעמען אויף דער וועלט.

און די גאַנצע סימבאָליק פון אונזער ריטום און לעבנס־שטייגער איז געווען איין „זכר ליציאת מצרים“, און אונזער גאַנצע האַלטונג קעגנאיבער און צווישן די פעלקער איז געווען איין „זכר ליציאת מצרים“.

האָט אונזער נאָמען פאַרקלונגען אין דער וועלט אַלס דער נאָמען פון אַ פאָלק פון רעבעלן, רעוואָלטירער, אינסורגענטן געגן הערשאַפטן און אונטערדריקונגען, זייט די צייטן פון דער רוימישער אימפּעריע ביז טיף אין די סאָציאַלע רעוואָלוציעס פון אונזערע אייגענע דורות.

האָבן סאָציאַלע אָרדענונגען וואָס שטיצן זיך אויף עקספּלואַטאַציע און אונטערדריקונג פון פעלקער און מאַסן שטענדיג געשראָקן זיך פאַר אונז און געזוכט אַלע בלבולים אויף אונז אויסצוטראַכטן, און צווישן זיי אויך דעם בלבול, אַז מיר זיינען גאָרניט אַזעלבע רעוואָלוציאָנערן, אַז בטבע זיינען מיר נאָר אַ רעגרעסיווער עלעמענט אין׳ם לעבן פון פעלקער, קאָנסערוואַטיוו ביז גאָר און געפערלאַך פאַר׳ן פּראָגרעס פון זייער לעבן, ווי דאָס שפּיגלט זיך אָפּ אין יענע אָרדענונגען . . .

און פונדעסטוועגן האָט מען זיך געהיט פאַר דער אומרואיקייט, וואָס מיר טראָגן אַריין אין לעבן, פאַר אונזער זיין די ערשטע אַריבערצוטרעטן געזעצן, וואָס מ׳האָט אויף אונז אַרויפגעצוואונגען, פאַר אונזער ברעכן די רורד הערשער־ און רויב־לוסט אויפגעשטעלטע מחיצות.

פונדעסטוועגן האָט מען קאַמף קעגן אַ רעוואָלוציאָנערן שטורעם וואָס האַלט אין אָנקומען שטענדיג אָנגעהויבן פון קאַמף קעגן אונז.

און אַפּטמאָל איז דער קאַמף געווען געווענדעט בעיקר געגן אונזער גוטן נאָמען, געגן דעם שם פון אונזער קולטור־לעבן, פון אונזער ליבע צו פרייהייט, צו פרידן, צו ליבע, פון אונזער הייליג האַלטן דאָס מענשלאַכע לעבן און אונזער קאַמף פאַר דער אומבאַרירקייט פון דער דאָזיגער קדושה.

און דאָס איז דער סוד פון „עלילות דם“ — דוקא אים פסח, אויף אונז אַרויפגעוואָרפענע. געהייסן האָט עס: „זעט, ווער ס׳רעדט אין נאָמען פון פרייהייט און פונ׳ם רעכט פון מענשן אויף זיין לעבן — זיי, די אידן, וואָס טייער איז זיי בלויז זייער אייגן לעבן, פאַר אַנדערע אָבער האָבן זיי שנאה וואָס פירט ביז רציחה און שפיכת דמים, — גלויבט ניט די „רעוואָלוציאָנערן“, ניט צו באַפרייען אייך קומען זיי, נאָר אייך צו פאַרניכטן . . . “

זיינען מיר נאָך קרעפטיגער געוואָרן אין אונזער מלחמה פאַר׳ן לעבן, פון אונז און פון דער וועלט, און האָבן אָנגעהאַלטן אונזער דרך פון טאָן אַלץ און איבערלעבן אַלץ אינ׳ם ליכט פון „זכר ליציאת מצרים“, און האָבן די וועלט שטענדיג וואַך געהאַלטן אינ׳ם באַוואוסטזיין, אַז די עקזיסטירנדיגע אָרדענונג איז אַ „בית עבדים“, אַ „מצרים“, און האָבן אָנגעוויזן דעם איינציגן וועג — „יציאת מצרים“.

און ניט וואַרטנדיג אויף דער וועלט האָבן מיר דערווייל אין אונזער אייגענעם לעבן פאַרווירקלאַכט אַ נייעס „יציאת מצרים“ און האָבן פאַרפלאַנצט אונזערע ערשטע פלאַנצונגען פון אַ ניי לעבן פון אמת׳ער פרייהייט, פון פאָלק, פון יחיד און רבים, אין ארץ ישראל.

פּראָפעסאָר איינשטיינ׳ס רעדע

אויפ׳ן באַנקעט פון געווערקשאַפטן קאַמפּיין פאַר דאָס אַרבעטנדע ארץ־ישראל אין רוזוועלט האָטעל, לאָס־אַנגעלעס, קאַליפ.

מיינע הערן און דאַמען:

איר האָט היינט אַוונט געהאַט די געלעגנהייט זיך צוהערן צו צוויי מענשן, וועלכע האָבן אייך אַזוי ווירקונגספול געשילדערט די אַרבעט וועלכע ווערט געטאָן אין ארץ־ישראל. נאָר מענשן, וועמענס גאַנצע נשמות און ענערגיע איז אַריינגעטאָן אין דער אַרבעט קענען אַזוי ריידן. אויב איך מאַך אַ פּרוּף צו זאָגן אַ פּאָר ווערטער, אַזוי ווי איך האַלט עס פאַר מיין פליכט, איז עס נאָר כדי אייך צו דערמאָנען וועגן דער דאָזיגער גרויסער זאַך, ניט כדי אייך זאָגן עפּעס נייעס.

די אַרבעטערשאַפט אין ארץ־ישראל איז יענע גרופּע וועמענס אַרבעט איז פון גרעסטן ווערט פאַר׳ן פאָלק, ווייל זי פאַרוואַנדלט מיט דער אַרבעט פון אירע הענט מדבריות איז בליענדע ישובים. די דאָזיגע אַרבעטער זיינען דער שטאָלץ פון דער גאַנצער אידישער נאַציע צוליב זייער פרייוויליגער געוויסנהאַפטער און אומעגאָאיסטישער איבערגעבנקייט. דאָס זיינען ניט קיין סתם האַרעפּאַשניקעס וועלכע פאַרקויפן זייער אַרבעטס הענט צו דעם וואָס באַצאָלט דעם גרעסטן פּרייז, נאָר געבילדעטע, גייסטיג־וואַכע פרייע אינדיווידואומס וועמענס פרייוויליגער קאַמף מיט דעם פאַרוויסטן באָדן ברייננגט נוצן דער גאַנצער אידישער נאַציע, דירעקט און אומדירעקט.

כדי אָפּצוהיטן די דאָזיגע העכסטע ווערטן פון מענשלאַכן לעבן, איז זייער נויטיג אַזוי שטאַרק ווי נאָר מעגלאַך צו פאַרלייכטערן זייער שווערן יאָך. די קאַמפן פון די ערשטע קאָלאָניסטן אויף דעם אומבאַאַרבעטן באָדן, זיינען געווען פאַרבונדן מיט געפערלאַכע אַנשטרייננגונגען און שווערע פערזענלאַכע קרבנות. ווי אמת דאָס איז, קענען אָפּשאַצן נאָר יענע מענשן וועלכע האָבן עס געזען מיט זייערע אייגענע אויגען. ווער עס שטייערט ביי פאַר דער פאַרפאָלקאָמונג פון זייער אַרבעט, דער העלפט מיט פון אַ זייער וויכטיגן שטאַנדפּונקט.

מען דאַרף אויך געדיינקען, אַז נאָר די אַרבעטערשאַפט איז ביכולת צו שאַפן געזונטע באַציאונגען מיט דעם אַראַבישן פאָלק. דאָס איז איינע פון די וויכטיגסטע פּאָליטישע אויפגאַבן פון ציוניזם. אַדמיניסטראַציעס קומען און גייען, אָבער מענשלאַכע באַציאונגען זיינען שליסלאַך אַנטשיידעט אינ׳ם לעבן פון פעלקער. דערפאַר איז די שטיצע צו דער אידישער אַרבעטערשאַפט אין ארץ־ישראל אויך אַ הילף צו שאַפן אַ מענשלאַך ווירדיגע פּאָליטיק אין ארץ־ישראל. דאָס קען ווערן אַ ווירקונגספולער קאַמפּס־מיטל געגן יענע שמאָלע נאַציאָנאַליסטישע שטרעמונגען פון וועלכע די גאַנצע פּאָליטישע וועלט ליידט איצטער און צווישן זיי אויך די קליינע פּאָליטישע וועלט אין ארץ־ישראל.

אבער אָן הסתדרות און אָן חלוצים קאָן ארץ־ישראל ניט ווערן מער ווי אַ שמאָלע געסל פון אידישן האַנדל אין מזרח, און ניט קיין פרייע ארץ־ישראל. מ׳קאָן ניט ברעכן די אָרגאַניזירטע הסתדרות, אָפּ־שטעלן איינוואַנדערונג פונ׳ם אַרבעטער־פּיאָנער און איינהיטן דעם פּיאָנערישן גייסט. —

אָן אָט דעם געזונטן גוף פון הסתדרות און אָן דעם החלוץ איז ארץ־ישראל גייסטלאָז און האַרצלאָז — זאַמד און שטיינער און ספּעקולאַציע־שטויב פאַר ספּעקולאַנטן. — — —

טרייע פריינט פונ׳ם אַרבעטנדן ארץ־ישראל!

די מעשים פון דער הסתדרות צו שטיצן און דערמונטערן, אירע עליה־גייסט און ווילן צו דערמוטיגן, אירע באַנייטע אָנשטרענגונגען דאָס לעבן פון אַרבעט, ערד, וואַסער און סאָציאַלער גערעכטיקייט צו באַקרויגען מיט דערפאָלג, איר הורשט נאָך נייע מעשים צו שטילן — דאָס איז אונזער תביעה — די מאַנונג פון דער הסתדרות דורך אירע שליחים. איך אַליין און די ליגעס פונ׳ם אַרבעטנדן ארץ־ישראל אומעטום ווערן גערופן —

צו שטיצן די הסתדרות אין איר קאַמף פאַר רעכט אויף אַרבעט, איינוואַנדערונג און אָרגאַניזאַציע.

אָפּצואוואָרפן צוזאַמען מיט דער הסתדרות דעם אַטענטאַט אויף חלוצישער עליה:

צו שטאַרקן די פינאַנציעלע, קאָלאָניזאַטאָרישע און דערציערישע ווערקציינג פון דער אַרבעטערשאַפט אין לאַנד:

מיטצוהעלפן בויען נייע קאָאָפּעראַטיוון, אַרבעטער־קוואַרטאַלן, פרויען־ווירטשאַפטן, היימען פאַר קינדער פון אַרבעטנדיגע מוטערס, שולן פאַר אַרבעטער־קינדער, ווערקשטאַטן און זידלונגען פאַר אַרבע־טער־יוגנט, צענטרען פאַר׳ן „הפועל“, צו מיטאַרבעטן מיט דער הסתדרות ביים אויפנעמען נייע טויזנטער אַרבעטער און אַרבעטאַרנס אין דער שעה, וואָס די בינעזיישע וואַנט פון „סטאָפּ־עמיגריישאָן“ איז געבראָכן.

צו שמידן, צוזאַמען מיט דער הסתדרות, דעם אייגענעם קאַפּיטאַל פאַר דער זעלבשטענדיקייט פון דעם אידישן אַרבעטער אין לאַנד: צו שטיין מיט דער הסתדרות אין דעם קאַמף געגן די, וואָס באַיקאָטירן דעם אידישן אַרבעטער און אין איר אויפמאַרש צו נייע גרויסע מעשים פאַר׳ן אַדבעטער־קלאַס און פאַר׳ן אידישן פאָלק פון אַרבעט.

זאָל פאַר אייערע אויגן שטיין די עליה־נויט פון אונזער דור און גאָר דער וועלט זאָל יעדער אויפריכטיגער סאָציאַליסט און פאָלקס ציוניסט מיטאַטעמען מיט דעם עליה דורשט פון דער יוגנט און די גרויסע עליה־מעגלאַכקייטן אין ארץ־ישראל. גייט מיט מיט דעם אַרבעטער אין אַרץ־ישראל ביים צוגרייטן נייע פּיאָ־נערן, ביים אויפנעמען זיי אויף די ברעגעס פון אַרבעטנדן היימלאַנד, ביים שווערן שאַפן און דעראַבערן פאַר זיי אַרבעט, ביים אויסשמידן צוזאַמען מיט זיי דעם גרויסן היסטאָרישן ווערק פון דער אידישער אַרבעטס־געמיינשאַפט.

עליה און אַרבעט! — איז די תביעה פון די אידישע פאָלקס מאַסן, זייער געבאָט און האָפענונג אין אַלע לענדער — — — עליה און אַרבעט און קאָלאָניזאַציע — איז דער וועג פון דעם אידישן אַרבעטער אין ארץ־ישראל פאַר זיך און אַנדערע, כאָטש דער וועג איז שווער און ליידן־רייך, כאָטש דער ציל איז הויך און קרבנות־רייך, כאָטש פאַרלויפיג קאָנען דעם וועג גיין נאָר פּיאָ־נערן־חלוצים.

די אַמעריקאַנער אידישע אַרבעטערשאַפט און דעמאָקראַטיע, וואָס טרעט מיט אירע מאַסן אַריין אין דעם צענטן יאָר פון געווערקשאַפטן־קאַמפּיין און אין דעם ערשטן יאָר פון אַ סיסטעמאַטיש אָרגאַניזירטער און טעטיקייטס רייכער ליגע פאַר׳ן אַרבעטנדן ארץ־ישראל, האָט שוין אַ באַדייטנדן חלק אין די „הסתדרות“־דעראָבערונגען אין ארץ־ישראל — — אבער די פאָלקס־נויט איז געוואַקסן און צוזאַמען מיט איר איז געשטיגן דער מוז שנעלער, פעסטער, טרייער צו בויען דעם בנין פון דעם אַרבעטנדן אי־דישן פאָלק אין ארץ־ישראל.

פון נויט מוזן מיר שמידן דעם אייזן פאַר׳ן בנין פון געווערק־שאַפטן־קאַמפּיין: פון דלות אַליין מוז קומען דער דורשט און כח צו באַפרייאונג — און מיר דערוואַרטן דעריבער פון דער ניי־געגרינדעטער ליגע

פריינטשאַפט אין מעשים,
געמיינזאַמקייט אין קאַמף,
שותפות אין דער היסטאָרישער אחריות,
סאָלידאַריטעט אין ליידן און דערגרייכונגען,
אחדות אין דעם קאַמף פאַר עליה, אַרבעט און שלום.

די ארץ־ישראל אַרבעטער־דעלעגאַציע:

מעי בער־מערעמינסקי
רחל כצנלסון־רובאַשאָוו
גאָלדע מאירסאָן
ישראל מערעמינסקי

דער נאַציאָנאַל־פאָנד

גאולה תתנו לאָרץ

ארץ־ישראל וועט קיינמאָל ניט זיין דאָס לאַנד פון דעם אידישן פאָלק, אויב דאָס לאַנד וועט ניט, לפּחות די גרעסטע טייל, באַלאַנגען צום גאַנצן אידישן פאָלק, ניט צום יחיד, ווייל דער יחיד פונקט אַזוי גוט ווי ער קויפט היינט דאָס לאַנד, קען ער דאָס שפּעטער צוריק פאַר־קויפן צו וועמען ער וויל . . . און קיינער קען אים קיין דעה ניט זאָגן. אבער דאָס לאַנד וועלכע ווערט געקויפט דורך דעם אידישן נאַציאָנאַל־פאָנד ווערט דאָס, דאָס אייגנטום פון דעם אידישן פאָלק, און קען קיינ־מאָל ניט צוריק פאַרקויפט ווערן צו פרעמדע.

די גרעסטע טייל פון דער הכנסה פון דעם נאַציאָנאַל־פאָנד איז תמיד געווען פון קלענערע זאַמלונגען. די מאַסן זענען תמיד געווען די, וועלכע האָבן זיך האַרציג אָפּגערופן צו יעדער צייט.

איצט בפרט, איז אַ פליכט צו זען אַז די אונטערנעמונגען פון דעם נאַציאָנאַל־פאָנד זאָל זיין דער דערפאָלג וועלכער ער דאַרף זיין.

א. ב.

די בשורה פון עליה און ארבעט

(וואנדערונג פון דער ארץ־ישראל ארבעטער דעלע־
גאציע צו די אידישע מאסן אין אמעריקע)

פריינט און מיטבויער פונ׳ם ארבעטנדן ארץ־ישראל!

פון די ארבעטס לעניאנען, וואס קומען זיך צונויף פון אלע עקן
וועלט קיין ארץ־ישראל און בויען די הסתדרות העובדים,
ברענגען מיר אונזער גרוס צו דער אידישער ארבעטנדיגער, יונגטלאכער
און דעמאקראטישער אמעריקע.

פון די קרעפטיגע שטראמען פון היים־בויער, ארבעט־זוכער, יונגע
וועגן — דערפינדער און פיאנערן, וואס טראגן זיך איצט איבער די נאך
ניט אויסגעטראטענע שטעגן פון איראפע און אמעריקע צו די ברענעס
פון זייער לעבנס ציל — צו דאס ארבעטנדע ארץ־ישראל — ברענגען
מיר די ברכה צו די פריינט און מיטארבעטער, צו מיטטרוימער און
מיטקעמפער פון מעין ביז קאליפארניע — —

פונ׳ם אידישן ישוב, וואס וואקסט און צעוואקסט זיך, פונ׳ם אי־
דישן ארבעטער, וואס צעעפנט די טויערן פאר אידישע ארבעטס־
דורשטיגע און שאפונגס־הונגעריגע מאסן — קומט אונזער בשורה און
תביעה.

פאר דעם מיט היימען־רייכן און היים׳לאזן פאלק,
וואס קלאפט אן תכלית און אן האפענונגען אין די אכזריות׳דיג פאר־
זיגלטע טויערן פאר דער אידישער אלץ וואקסנדער וואנדערונג—שמידט
די הסתדרות העובדים מיט אנגעשטרענגטער און אלץ גרעסערער ענערגי
די פאזיציעס פון איינוואנדערונג, ארבעט און פון זעלבסשטענדיגן לעבן
פון אן ארבעטנדן פאלק.

ווי אירע פיאנערישע פארגייער מיט יארן צוריק, אזוי מארשירט
אויך איצט מיט מוט, עקשנות און טרייקייט די הסתדרות העובדים צו
איר הויפט־ציל, געלייטערט דורך די גרויסע נאציאנאלע און סאציאלע
שטרעבונגען פון איר אויפטו.

אויף דעם יאוש און פארצווייפלונג פון דעם אלוועלטלאכן ארום,
אויף די גזירות און העצעס נעגן זיין פאלק און קלאס ענטפערט דער
אידישער ארבעטער און דער נייער חלוץ אין לאנד מיט בויען נייע
אידישע און אלמענשלאכע ווערטן. אויף דער הערשנדער אפהענטיג־
קייט, אומגלויבן אין אייגענע בחות, אויף דער עקאנאמישער צעשטע־
רונג, אין וועלכער עס ברעקלען און ברעכן זיך און ראנגלען זיך די
אידישע מאסן און זייער יוגנט — ענטפערט די הסתדרות העובדים
מיט שאפן איינעניעם באדן פאר׳ן באדגלאזן פאלק — מיט בויען די
אידישע ווירטשאפט אין דעם ווירטשאפטלאזן לאנד. אויף דעם גרוי־
זאמן ציטער פון אונזער יוגנט אין אט דעם סאציאלן כאאס און מא־
ראלישער ירידה ענטפערן די פיר צענדליג טויזנט אידישע ארבעטער־
משפחות אין ארץ־ישראל — די ערשטע פון דעם מיליאנענדיגן אידישן
ארבעטס פאלק פון מארגן — מיט פארפלאנצן נייע שטחים ערד, מיט
אנטפלעקן נייע וואסער־קוואלן, מיט׳ן מאכן וואקסן אוצרות גרינס
און תבואה. נעגן דער סאציאלער הפקרות פון דעם ארום, וואו ארים
פאלק און ארבעטס מענש ווערן איגנארירט און פארגעסן, בויט די
הסתדרות דאס נייע פאלק און דעם לעבן אן עקספלואטאציע און עקס־
פלואטירטע: זי בויט נעסטן, וואו עס צעוואקסט זיך שריט ביי שריט
אלץ מער דער גערעכטער לעבנס שטייגער פון דער אידישער ארבעטס־
געמיינשאפט, וואס אירע יסודות זיינען, — דער פרט דינט פדיי דעם
פרייען כלל, דאס ארבעטס־פאלק שאפט אן קלאסן געזעלשאפט, אר־
בעטנדיגע פעלקער פאדניבטן פעלקער־קריג און דאסן האס און דורך
געגנזייטיגע הילף, קאלעקטיוון לעבן און שאפן — קומט אויסלייזונג
פאר מענש און געזעלשאפט, ווערט אויפגעריכט די אידישע משפחה
פון ארבעט און הארעפאשנע פעלקער.

מיט אט־א דעם אמת, באוואוסטזיין און שטרעבן איז דער ארץ־
ישראל ארבעטער ביינעקומען קריזיסן און מלחמות פון דרויסן, און
האט אפגעהיט דעם ארבעטס פראנט און זיין פיאנערישן גייסט. נעגן
פאגראמען, פאליטישע פארפאלגונגען, דיסקרימינאציעס, פארלוימדונ־
גען, נאטור־פלאגן און אנשיקענישן האט ער געשטעלט און שטעלט אויך
איצט — דעם דינאמישן כח פון אחדות פון
דעם אידישן ארבעטער — די שעפערישע
קראפט פון דער הסתדרות העובדים.

אזוי ווי עס האט אונז ניט פארראטן די ערד, וואס ווערט באאר־
בעט, דער וואסער־קוואל, וועלכן דער ארבעטער אין לאנד האט ארוגס־
געבראכט פון דער טיף אויף דער אויבערפלעכע — אזוי האבן אויך
שונאים ניט נעקאנט און קאנען ניט בייקומען דעם שעפערישן כח און
די געמיינזאמקייט, סאלידאריטעט און אחדות אין דער הסתדרות
העובדים.

דער ווירטשאפטלאכער, קולטורעלער, פאליטישער און ארגאניזא־
טארישער אויפטו פון דעם ארץ־ישראל׳דיגן ארבעטער האט אים אליין
געגעבן נייעם גלויבן און אנגעצונדן מיט פיאנערישן דראנג און טאט.
אידישע פאלקס־מענשן, אלט און יונג, וואס אידייען פון נאציאנאלער
און סאציאלער באפרייאונג זיינען אויך זייער ציל און שטרעבן, זיינען
געווארן זיינע טרייע און אקטיווע פריינד.

אט־א דער ארגאניזירטער ווילן און ווערק פון דער הסתדרות איז
עס בייגעשטאנען און איבערגעקומען די בעדואינער אנפאלן אין תל חי,
דעם ספעקולאציע־קריזיס פון 1926־1927, ער האט דאס אפגעווארפן
די סכנות פון יאר 1929, ער האט אומגעקערט צו די אידישע פאלקס־
מענשן די זיכערקייט אין זיך און אין אונזער בוי־ווערק, און האט שווער
אויפגעאקערט דעם באדן און געמאכט פאר א פאקט די נייע עליה,
וועלכע טראגט אריין טרייסט און נחמה אין דעם פינסטערן און גע־
דריקטן אידישן לעבן. די הסתדרות און די פיל פארצווייגטע חלוצישע
מחנה אין דער וועלט זיינען איבערגעקומען די פאלגן פון די קריזיסן און
האבן אויפגעבויט נייע פעסטונגען פון ארבעט, ווירטשאפט און געמאכט
התחלות פאר דעם דורות־לאנגן אידיש־אראבישן שלום און ס׳האבן
זיך געעפנט ברייטער די טויערן פון לאנד.

די אידישע ארבעטער און קאלאניעס וואקסן אין צאל און אין כח:
דער שטאט־ארבעטער קעמפט פאר זיין קיום און השפעה, די קבוצה
און מושב האבן זיך געשטארקט און זיך טיף איינגעווארצלט אין לאנד
— אין דער ווירטשאפט פון ארץ־ישראל, און זייער פראדוקציע דער־
גרייכט אויך שכנ׳ישע לענדער. דאס הסתדרות ווערק איז דער ליכט־
זייל אין דעם סאציאלן באוואוסטזיין און געפיל פון אונזער יונגן דור
אין ארץ־ישראל און אין אויסלאנד.

אבער דוקא איצט, ווען גרויסע אנשטרענגונגען ווערן געמאכט
פונ׳ם ארבעטער אליין, פון די הסתדרות אינסטיטוציעס — פינאנ־
ציעלע, קאאפעראטיווע און ווירטשאפטלאכע — בדי נייע ארבעטער־
זידלונגען און נעצן פון הילפס־ווירטשאפטן צו בויען — דוקא איצט
גראבט מען זיך ווידער אונטער דעם ארבעטער־ווערק — פרובירט מען
אויפרייסן די הסתדרות.

עס ווייסן בלומרשט ניט אט־א די אלע, וועלכע פארמעסטן זיך
נעגן דער הסתדרות, וואס איגנארירן דעם אידישן ארבעטער, פארראטן
אידישע ארבעט, פירן איין פראפעסיאנעלע שטרייק־ברעכעריי, זיי
ווייסן בלומרשט ניט, אז זיי אלע גיבן פאקטיש, ווילנדיג אדער
ניט ווילנדיג, זייער שטיצע צו די, וואס באקעמפן אידישע איינוואנדע־
רונג. — זיי ווילן בלומרשט ברעכן די הסתדרות, די
חלוצישע עליה, אבער דאס הייסט ברעכן די פאלקס־ווירט־
שאפט, פארפלעקן די גרויסע גאולה־אידייע פונ׳ם אידישן נאציאנאל־
פאנד און פון אידישער אויפלעבונג.

פון דאָס ניי צו דער ארבעט!

אַ באַגריסונגס וואָרט פון א. העמלין

סעקרעטאַר פון נאַציאָנאַלן אַרבעטער קאָמיטעט

ווידער אַמאָל שיקן מיר אונזער הארציגסטע באַגריסונג צו די פּראָווידענסער חברים און פריינט לכבוד זייער טראַדיציאָנעלן דריטן סדר און די דורכפירונג פון געווערקשאַפטן קאַמפּיין פאַר דאָס אַרבעטנדע ארץ־ישראל.

מיט באַזונדערער אָנערקענונג שאַצן מיר אָפּ די אַרבעט וואָס אונזערע חברים און פריינט פון פּראָווידענס האָבן דורכגעפירט זינט עס עקזיסטירט דער געווערקשאַפטן קאַמפּיין. יעדן יאָר איז פּראָווידענס געגאַנגען באַרג אַרויף, און אפילו אין די לעצטע שווערע יאָרן האָבן אונזערע חברים און פריינט אויך געגעבן זייער מיטהילף פרייהאַרציג און מיט אַ ברייטער האַנט.

די זעלבע איבערגעבנהייט און חבר׳שע מיטהילף דערוואַרטן מיר אויך היינטיגס יאָר. אין אַ צייט פון גרויסער נויט און האָפענונג, פון גרויסע מעגלאַכקייטן און פּערספּעקטיוון — אין אַזאַ מאָמענט טאָר ניט זיין קיין שום אָפּהאַלט פון אונזער שטענדיגער און אינטענסיווער אַרבעט. פאַרקערט, עס מוז אַרויסגעבראַכט ווערן נאָך אַ גרעסערע ענערגי און נאָך אַ שטאַרקערער ווילן צו בויען נאַכאַנאַנד אַ זיכערע היים פאַר אונזער פאָלק, צו שאַפן פאַר אונז אַ בכבוד׳יגע פּאָזיציע, און צו אויפקעמפן פאַר זיך פולע פרייהייט און זעלבשטענדיקייט צוגלייך מיט אַלע פעלקער אין דער וועלט.

אַט דעם וועג טרעט פאַר אונז אויס די אָרגאַניזירטע אידישע אַרבעטערשאַפט אין ארץ־ישראל. ניט בלויז איז עס אַ יוניאָן אין איינפאַכן זין פון וואָרט, נאָר זי איז אַן אָרגאַניזאַציע פון שטאַאַטס־בויער. די הסתדרות נעמט אויף דעם ניי־געקומענעם חלוץ און העלפט זיין איינאָרדענונג אין לאַנד. דורך איר איניציאַטיוו ווערן געגרינדעט אַ ריי עקאָנאָמישע, קולטורעלע און סאָציאַלע אונטערנעמונגען. דורך איר כח זיינען געשאַפן געוואָרן אַ נעץ פון פיל קאָאָפּעראַטיוון אין וועלכע דער אידישער אַרבעטער האָט די מעגלאַכקייט אַרויסצוברענגען דאָס בעסטע אין אים און אויך צו געניסן די פּרוכט פון זיין אַרבעט. אַט אין די אַלע קאָאָפּעראַטיוון און קאָמונעס ליגט שוין ביי היינטיגן טאָג דער יסוד און דער אָנזאָג פאַר אַ נייער געזעלשאַפט אין וועלכער אַלע מענטשן זאָלן זיך פילן גלייך און ניט עקספּלואַטירן איינער דעם צווייטן פאַר פּערזענלאַכע פּראָפיטן. עס איז דער אָנזאָג צו אַ נייער געזעלשאַפטלאַכער אָרדענונג פאַר וועלכער עס קומט אויס אַזוי ביטער צו קעמפן אין דער גאַנצער וועלט.

דער געווערקשאַפטן קאַמפּיין האָט באַגלייט דעם אידישן אַרבעטער פון ארץ־ישראל אויף זיין שווערן און פאַראַנטוואָרטלאַכען וועג. אין יעדער וויכטיגער אונטערנעמונג וועלכע די ארץ־ישראל אַרבעטערשאַפט האָט אויפגעבויט, האָט זי געקראָגן די מיטהילף און דערמוטיגונג פון אונזער זעלבשטענדיגן אַרבעטער פאָנד. דער געווערקשאַפטן קאַמפּיין האָט זיך מיטבאַטייליגט אין דעם בוי פון אַרבעטער־היימען, אין דער מיטהילף פון די ניי־געקומענע חלוצים און זייער באַזאַרגונג מיט אַרבעט, קאַמף פאַר אידישער אַרבעט און קאָלאָניזאַטאָרישע זעלבסט־איניציאַטיוועס, אינוועסטירונגען און הלוואות צו פּראָדוציר און געברויכט קאָאָפּעראַטיוון און פרויען קבוצות, געצייג און מאַשינען, מיטהילף צו דער אַרבעטער קראַנקן קאַסע, און צו דער בילדונגס טעטיקייט פון דער הסתדרות פאַר קינדער דערציאונג, קולטור פאַר דערוואַקסענע, און פאַר בילדונג פאַר דער אַרבעטער יוגנט. אין יעדער ווינקעלע פון די זעלבשטענדיגע אַרבעטער אונטערנעמונגען האָט דער געווערקשאַפטן קאַמפּיין געשפּילט אַ באַדייטנדע ראָלע און מיטגעהאָלפן זייער עקזיסטענץ און אַנטוויקלונג.

אין איצטיגן מאָמענט שטייען מיר פאַר אַ האָפענונגספולער אָבער אויך ערנסטער סיטואַציע. די טויערן פון ארץ־ישראל עפענען זיך פאַר ניי־געקומענע חלוצים. ביז ענדע אַפּריל וועט פאַרענדיגט ווערן די אויפנאַמע פון די 4500 חלוצים לויט די לעצטע סערטיפיקאַטן. אין קומענדן האַלבן יאָר קלייבט זיך די הסתדרות צו פאָדערן איבער 10,000 סערטיפיקאַטן. אָבער די אויפנאַמע אַט פון די נייע אימיגראַנטן און זייער איינאָרדענונג אין לאַנד וועט זיין אַבסאָלוט אוממעגלאַך אָן אַ שטאַרקער הסתדרות און אָן דער אַקטיווער מיטבאַטייליגונג פון געווערקשאַפטן קאַמפּיין. דאָס איז אַ גרויסע און היסטאָרישע אויפגאַבע, און אַט די אַרבעט קען קומען צום ערפאָלג, קען ווייטער אויסגעברייטערט ווערן אויב נאָר די הסתדרות וועט פאַר דעם האָבן די נויטיגע פינאַנס מיטלען.

דער דריטער סדר

און דער געווערקשאַפטן־קאַמפּיין

די פייערונג פון דעם דריטן סדר וועט היינטיגס יאָר זיין די אָפּפיציעלע דערעפענונג פון דעם „געווערקשאַפטן קאַמפּיין“ פאַר די אידישע אַרבעטער אינסטיטוציעס אין ארץ־ישראל, פאַר דער „הסתדרות־העובדים“.

דער דריטער סדר איז יעדעס יאָר דער צוזאַמענקונפט פון די נאַציאָנאַל־סאָציאַליסטישע עלעמענטן ביי אונז אין שטאָט. דער אָוונט איז תמיד אַ גייסטיגער פאַרגעניגן, אַ התרוממות הנפש, פאַר די וועלכע נעמען אַן אָנטייל אין אים. עס ווערט געשלאָסן אַ הייליגער בונד מיט אונזערע חברים־בדעה, וועלכע שטייען אויף זייערע פּאָזיציעס דאָס גאַנצע יאָר, צו בויען די אידישע היים־לאַנד אויף יסודות פון יושר, סאָציאַלער גערעכטיגקייט, און ניט דורך עקספּלואַטאַציע.

די אַלע וועלכע פאַרשטייען די וויכטיקייט פון אַזאַ אַרבעט, די גרויסע, קאָלאָסאַלע אונטערנעמונג פון דער „הסתדרות־העובדים“, הופן מיר צו קומען און צוזאַמען דעמאָנסטרירן אונזער סאָלידאַריטעט מיט איר אַרבעט, און צו דערזעלבער צייט העלפן מאַכן אויך היינטיגס יאָר דעם געווערקשאַפטן־קאַמפּיין דאָס וואָס ער האָט זיך פאַרדינט צו זיין און וואָס ער דאַרף זיין.

די פרויען פּיאָנערן!

מיר באַגריסן אונזער שוועסטער־אָרגאַניזאַציע, די פרויען־פּיאָנערן, צו זייער ערשטן „דאָנאָר׳ס לאָנטשעאָן“, וועלכער וועט געהאַלטן ווערן מיטוואָך דעם 26טן אַפּריל. ס׳איז באמת אַ פרייד צו צוקוקן מיט וואָס פאַר אַ מוט און קוראַזש זיי אַרבעטן אין דער איצטיגער שלעכטער צייט, צו מאַכן די וויכטיגע אונטערנעמונג פאַר אַ דערפאָלג. די פרויען פּיאָנערן אָרגאַניזאַציע קען מיט שטאָלץ פאַרצייכענען, אַז זי פאַרגרעסערט אירע אַקטיוויטעטן פון יאָר צו יאָר; נאָך מער, עס דערקענט זיך אַז ביי דער גרעסטער צאָל פון די חברות איז דאָס שוין ניט מער אַ סענטימענטאַלע אַרבעט, נאָר טאַקע אַן אמת אידעאַליסטישע. זיי ווייסן ווי אָפּצושעצן די וויכטיגע, גרויסע, הייליגע אַרבעט פון אונזערע חברות חלוצות אין ארץ־ישראל.

גייט אָן מיט אייער גרויסער אַרבעט, אַז די פרויען זאָלן קאָנען אָנווייזן, אַז זיי האָבן פאַרשטאַנען די וויכטיקייט פון דער צייט און זיי האָבן געטאָן זייער חלק אין דעם אויפבוי פון ארץ־ישראל, אַלס אַ היים־לאַנד פאַר דעם גאַנצן אידישן פאָלק, דורך אידישע אַרבעט, אין וועלכן די חלוצות טוען זייער חלק מיט גרויסע מסירת נפש.

דער בלומען טאָג

דער היי־יאָריגער בלומען טאָג איז ווי תמיד אַ טייל פון דעם געווערקשאַפטן קאַמפּיין. דאַרום מוז ער דורכגעפירט ווערן וואָס גרעסער און וואָס שענער. דער עיקר מוזן די ז אַ מ ל ע ר ווּיסן און פאַרשטיין די וויכטיגע, גרויסע אַרבעט וועלכע זיי טוען דעם טאָג.

דער היינטיגס יאָריגער בלומען טאָג וועט פאָרקומען זונטאָג דעם 7טן מאַי.

מיר רופן אַלע ביי וועמען די אַרבעט איז טייער, די אַלע ביי וועמען די אַרבעט איז וויכטיג, ספּעציעל ווענדן מיר זיך צו די „יונגע“: שליסט זיך אָן אַלס וואָלונטירן. זונטיג דעם 7טן מאַי איז אַ טאָג אין וועלכן איר קענט דערפילן אייער חוב. טאָן אייער טייל אין דער היי־ליגער אַרבעט. טאָ לאָמיר צוזאַמען מאַכן דעם קאַמפּיין פאַר דעם דערפאָלג וואָס ער האָט זיך פאַרדינט.

אַ ל ט ע ר ב ו י מ אַ ן.

זייענדיג פולשטענדיג זיכער, אַז אונזערע פּראָווידענסער חברים און פריינט באַגרייפן די גרויסע אחריות פון מאָמענט זיינען מיר איבערצייגט, אַז אויך היי־יאָר וועט געמאַכט ווערן די גרעסטע אָנשטרענגונג כדי ניט צו פאַרשעמען דעם גלענצנדן רעקאָרד וועלכע איר האָט ביז איצט פאַר זיך געשאַפן. מיט אייער מיטהילף און מיט דער אַקטיווער באַטייליגונג פון טויזנטער חברים און פריינט איבער׳ן גאַנצן לאַנד וועלן מיר ווייטער פאַרבלייבן טרייע שותפים צו דער הסתדרות, וועלן העלפן צוגרייטן דאָס לאַנד פאַר נייער און גרעסערער עליה, און דערנענטערן פאַר אונזער פאָלק דעם אמת׳ן זמן חרותנו.

NATIONAL D STORES

QUALITY SERVICE

Largest Cooperative Grocery
Association in New England

[illegible]

M. BILLER
59 Gay Street
Telephone Dr. [illegible]

S. LIGHTMAN
[illegible]

ORDERS DELIVERED [illegible]

TURKS HEAD COAL COMPANY

47 WEYBOSSET ST. [illegible]

AMERICAN & [illegible]

PROVIDENCE [illegible]

BLUE COAL [illegible]

[illegible]

פראווידענסער
פסח בלאט

טערט ווערן אויב נאר די הסתדרות וועט פאר דעם האבן די גענוגענדע פינאנס מיטלען.

העלפן צוגרייטן דאס לאנד פאר נייער און גרעסערער עליה, און דער־נענטערן פאר אונזער פאלק דעם אמת'ן זמן חרותנו.